

Iskaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana.

Vsa leto: 15 K.
10 ..
5 ..

Posamične številke stanejo 10 vin. V Gorici se prodaja „Soča“ v vseh tobakarnah.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kazipol po Goriskem in Gradiščanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in postajnih avtov.“ Na naročila brez doposlano naročnine se ne oziramo.

SOČA

Uredništvo
nahaja v Gosposki ulici št. 7 Gorici v I. nadstr. na desno.

Upravništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 16 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 23. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčić) tiska in zal.

Stürgkh ozlevojlil vso zbornico.

V torek je govoril v poslanski zbornici ministerski predsednik Stürgkh, pa tako, da je ozlevojlil vso zbornico.

Ministerski predsednik je povdarjal, da sedanja vlada prevzema program prejšnje glede povzdige produkcije in olajšanja prometa med producentom in konsumentom. Vlada bo z vso vneto nadaljevala tozadevno pričetno delo in se bavi z vprašanjem reforme užitinskega davka, kakor tudi z vprašanjem, da bi se s povišanjem državnega investicijskega delovanja dvignila delavna možnost in s tem tudi storilna sposobnost prebivalstva.

Glede uvoza argentinskega mesa stoji vlada na enakem »pravnem« stališču, kakor prejšnja vlada, da je enostransko postopanje enega dela monarhije izključeno, kjer gre za uvoz iz veterinarsko-policijsko sumljivih dežel. To ne pomenja odvisnosti od Ogrske, temveč le popolno enakost in enakopravnost. (!) Pogajanja z Ogrsko glede uvoza argentinskega mesa, ki so sedaj prekinjena, zopet začno in ministerski predsednik upa, da ogrska vlada z ozirom na lojalno (!) postopanje avstrijske vlade pride kolikor mogoče nasproti avstrijskim željam v stvarnem oziru. To bi bilo najbolje znamenje za bodoče gospodarske nagodbe z Ogrsko, ki jih bo treba pripraviti v bodočnosti.

Zaključil pa je ministerski predsednik z besedami: Z ozirom na zbornico znano »pravno« naziranje vlade izjavljam, da vlada ne bi izvedla eventualnih sklepov zbornice, ki bi se protivili njenemu (t. j. vladnemu) naziranju, zato prosim, da naj zbornica odkloni predloge posl. Kemnerja in Jerzabčka, kolikor se protivijo vladnemu »pravnemu« naziranju.

Med poslanci je nastalo strahovito ogorčenje. Čuti je bilo burne klice: »Fej Stürgkh! Abzug! Ogrski hlapec!« Enako razburjenje se je polastilo tudi nemških poslancev, lastnih Stürgkhovih pristašev. Vsevprek je kričalo: »Dol z vlado! Ali smo idioti, da se drzne vlada tako govoriti napram nam! Taki ljudje niso za vlado! Heil Hohenzollern!« Neki češki poslanec: »Vas bo imenovala ogrska vlada za častnega člana!« Posl. Schmeier: »Stiefelputzer Belvederja!« Posl. Heilinger kriči: »Pri brambni reformi že pokažemo, kaj se pravi omalovaževati parlament!«

Ministerski predsednik je sedel bled kakor smrt na svojem mestu. Tu stopi predenj posl. Hildebrand, mu pomoli pest pod nos in zakliče: »Kaj mislite, da smo ogrski faloti! Ullice bodo govorile!« Z druge strani pa se čuje klic: »Namesto mesa nam zopet hočete dati modri žizol (svinčenke)!« Ko ministerski predsednik vstane, da bi odšel iz zbornice, se dvigne zopet viharen krik: »Abzug, fej, ven z njim!«

Poleg ministerskega predsednika je stal nemški radikalec posl. Teuffel, ki je edini odobral njegov izvajanja, vsled česar so mu klicali socialni demokrati: »Teufel (hudič) je postal angelj varuh Stürgkhov!«

Stürgkh se je postavil s tem govorom naravnost proti parlamentu ter napovedal parlamentu boj. Na visoko stališče se je postavil ter povedal, da je on tu s svojimi ministri, ki so nad parlamentom. To je atentat na ustavna načela države. Tak človek, ki tako govori, je odkrit sovražnik ljudske zbornice.

In v ogrski odvisnosti naj ostane avstrijski parlament še nadalje. Kar določi Ogrska glede uvoza mesa, to velja, kar bi hotel ukreniti naš parlament, na to pa se Stürgkhova vlada ne bo ozirala!

Politični položaj se je vsled Stürgkhovega govora zelo poslabšal. Kar je Gautsch krpal in krpal s težavo, je namah povsem raztrgal Stürgkh. In ta hoče še brambno reformo spraviti pod streho?!

— Poslanci pripravljajo proteste proti Stürgkhu, katerega čakajo še burni dnevi, če bo še kaj časa ministroval Ogrom proti avstrijskemu parlamentu!

DOPISI. Iz ajdouskega okraja.

Iz Sela na Vipavskem. — Kakor navadno, tako tudi v nedeljo 5. novembra precej zjutraj pri sv. maši je začel naš g. župnik v Batujah nam groziti in nas stršiti, da smo preludi jezici podvrženi. Vernike je opominjal, da se da te strasti lahko odvaditi. Lepo je to izrečeno. Zakaj, g. župnik, pa vi svoje nenavadno hude jeze ne brzdate, ki vam tako silno škoduje, če ne drugje, na Vašem ugledu.

Popoldne precej ob 1 uri 40 minut je prinesla babica iz Sela otroka k sv. krstu; ob dveh je pa popoldanska služba božja. Cerkvenik je brž otvoril kristni kamen in pripravil vse potrebno, babica je tudi otroka odgrnila in vsi z botri vred so čakali, da hip na hip pride duhovnik. Duhovnik pa namesto da bi prišel krstiti, je prikril v cerkev nad ubogo babico in jel žugati z roko kakor kak blaznež, in da jo da na glavarstvo. Babica je morala z jokajočim otrokom cerkev zapustiti. Sram je bilo babico pri toliko ljudeh, ki so ravno hodili v cerkev pred večernico. Vsaki kristjan je rekel da bi se lahko krstilo pred večernico, ker je manjkalo 1/4 ure do večernice, da bi potem šla babica z otrokom domov, nasprotno je pa morala iskati strehe v Batujah med enurno službo božjo. Naj bo; so potrpežli botri z babico in otrokom eno uro. Precej po večernici je šel eden botrov v zakristijo prositi g. župnika, naj gre krstiti. Župnik spet po svoji navadi zarenči nad botrom, da se je moralo pred naznaniti, on da bo imel zdaj uro molitve. Boter je odgovoril, saj smo že pred večernico čakali 1/4 ure, saj bi že pred večernico odpravili sv. krst. Nato je g. župnik rekel ves razkačen: niti vas ne poznam, pa mi pridete tako v

cerkev! Do vo, da ni prašal botra po krščanskem nauku in po listku velikonočne spovedi, kakor od nekčega botra pred par leti. Ta se je že bal, da ne bi dobil še kako klofuto, ko ga vidi tako razkačenega, ker pri njem je vse mogoče. Moral je spet cerkev zapustiti, na pragu pa zakriči g. župnik še enkrat za njim, povejte mi, od kje je ta človek, da ga dam na glavarstvo. Odšla sta izpred cerkve.

Ljudje, naj si bodo take stranke ko hočejo, ki so ravno prišli iz cerkve ter so vse to pred večernico in po večernici slišali in videli, so se vsi zgražali nad duhovnikom, zakaj dovolj jim je bilo. Vse je godrnjalo, neče krstiti, domov naj ga ne-sejo, se ga že potom glavarstva poišče, vmes se je čulo preklinjanje in rotenje.

Nič drugega ni manjkalo ta trenotek ko da bi kdo izmed navzočih stopil na one nasproti cerkve stoječe stopnice in začel govoriti par besedi na razkačeno občinstvo. Res je, da mora biti duhovnikov, pa takšnega bi bilo boljše, da bi ga ne bilo na svetu, ker le škoduje sveti cerkvi s svojim obnašanjem, povsodi hoče on ukazati. Na političnem polju se posebno odlikuje, nobeden pa ga neče nič več poslušati tudi v cerkvi ne pa nobeden mu nič ne verjame, ker je že vse sito njegovih političnih pridig. Ko bi prišel ta trenotek kak človek kake tuje vere in da bi ga videl kričati in majati z rokami z vrat cerkve v oni beli cerkveni obleki, ali bi rekel, kaj je to katoliški duhovnik? Ljudje bi gotovo demonstrativno postopali proti njemu, ko bi prišel kmalu iz cerkve, ali tako so se počasi razgubili.

Babica pa je morala čakati z otrokom zunaj cerkve, ker ni mogla biti z otrokom v cerkvi, ker je večidel jokal. Domov pa ga ni hotela nesti brez krsta, čeravno so stariši otroka zahtevali in tudi drugi navzoči. Ker kaj takega se ni še pripetilo, da bi v Selo iz Batuj nosili spet nekrščene otroka, čeravno se je bližala že 3. ura, odkar je bila babica z otrokom po Batujah.

Ob 4. in nekaj minut je vendar končal in spustil par desetih bolj po nebesih la-

Maksim Gorki.

FOMA GORDJEJEV.

Roman.

(Dalje.)

»To ni nič, sinko. Utopljenec ... nekdo je utonil in plava po vodi ... To ni nič hudega! Ne boj se, saj je že odplaval naprej ...«

»A zakaj so ga suvali proč?« je izpraševal Foma dalje, tesno se privijaje k očetu in zaprši oči od suhu ...

»To ... to pač mora biti ... Naj bi nam ga zanesla voda v kolo ... jutri bi videla policija ... no, in potem bi se začelo zasliševanje, da bi nas še zadržali. Zato ga rinejo naprej. Kaj mu dé? Saj je že mrtev ... zanj to ni bolečina, niti žalitev ... in živi bi imeli neprijetnosti zavoljo njega ... Spi, sinko!«

»Torej bode plaval naprej?«

»Da, plaval bode ... in kje drugje ga bodo potegnili na suho in pokopali ...«

»Ali ga ne bodo ribe pojedle?«

»Ribe ne jedo človeškega mesa ... To delajo raki ... Ti ga imajo radi ...«

Ob toploju očetovega telesa je kopnel Fomin strah, a pred njegovimi očmi se je zibalo še vedr na črni vodi tisto strašno lice z oskaljenimi zobmi ...

»In kedo je to?«

»Bog ve! Prosi zanj Boga: Gospod, daj mir njegovi duši!«

»Gospod, daj mir njegovi duši!« je šepetaje ponavljal Foma.

»No, vidiš ... Zdaj pa spi in nič se ne boj ... Zdaj je že daleč! On plava naprej ... Ne hodi neprevidno k robu ladje ... da ne padeš tudi ti v vodo ...«

»Je-li tudi on padel vanjo?«

»Najbrže je tudi on padel ... morda je bil pijan ... pa ga je bilo konec! A morda je skočil tudi sam ... Tudi taki so, ki sami ... Kar v vodo skoči ... in utone ... Življenje, bratec, je napravljeno tako, da je nekatera smrt za človeka samega praznik, a nekatera dobrota za vse!«

»Ata ...«

»Spi, spi, dete moje ...«

Tretje poglavje.

Ze prvi dan svojega šolskega življenja si je izbral Foma, omamljen od glasnega, razposajenega hrupa nebrzdanih šal in divjih, otročjih šer, izmed tovarišev dva, ki sta se mu dozdevala zanimivejša od drugih. Eden izmed njiju je imel svoj prostor pred njim. Foma, ki je gledal plaho okrog sebe, je videl širok hrbet, debel vrat, posejan z vročinskimi mozolji, velika ušesa in gladko-ostriženo glavo z ognjenorudečimi lasmi, ki so stali, kakor krtača.

Ko je učitelj, plešast človek z visečo spodnjo ustnico, poklical: »Smolin, Afrikan!« se je zložno dvignil ta rudečelasi deček, šel k učitelju, uprl svoje oči v njegovo lice in, poslušaje nalogo, je začel skrbno pisati s kredo velike, okrogle številke na desko.

»Dobro ... dovolj!« je dejal učitelj. »Nikolaj Ježov ... dalje!«

Eden izmed Fominih sosedov v klopi, nemiren, maj-

hen deček, s črnimi mišjimi očmi, je skočil z mesta in šel med vrstama klopi, zadevaje se ob vsako in sukaje glavo na vse strani. Dospel do deske, je prijel za kreda, ki se je drobila in škripala venomer, vzdignil se na prste in začel pisati urno majhne, nerazločne znake.

»Tiše!« je rekel učitelj in bolestno namrgodil svoj rumeni obraz s trdnimi očmi. In Ježov je dejal glasno in hitro:

»Sedaj smo izvedeli, da je imel prvi krošnjar sedemnajst kopejk dobička ...«

»Dovolj! ... Gordjejev! Povej mi, kaj moramo storiti, da izvedemo, koliko dobička je imel drugi krošnjar?«

To vprašanje je zalotilo Fomo, ki je opazoval vedenje obeh dečkov, tako različnih drug od drugega, nepripravljenega in — molčal je.

»Ne veš? Him ... razloži mu, Smolin!«

Smolin, ki je skrbno snažil svoje kredaste prste s cunjico, jo je odložil, dokončal nalogo, ne da bi pogledal Fomo in si začel iznova brisati prste, a Ježov, nasmehuje se in poskakuje med njima, se je vrnil na svoje mesto.

»Eh ti!« je zašepetal, ko se je vsedel poleg Fome in ga sunil obenem s pestjo v rebra. »Česa tudi ne razumeš! Koliko dobička je bilo skupaj? Trideset kopejk ... a krošnjarja sta bila dva ... eden je dobil 17 kopejk, no, koliko pa drugi?«

»Vem!« je zašepetal Foma, čuteč se osramočenega in ogleduje si lice Smolina, ki se je počasi vračal na svoj prostor. Ni mu ugajal ta obraz, okrogel, poln vročinskih mozolcev, z modrimi, od masti zalitimi očmi. A Ježov ga je vsčjpnil v nogo, da ga je zabofolelo in vprašal:

»Čegav sin si?« »Razuzdančev?«

»Da ...«

komnih kristjanov iz cerkve. Potem se je s strahom spet približala naša babica in botri cerkvi. Pa glejte na veliko začudenje naših botrov, prej tako razkačeni pop zdaj tako lepo ravna z njimi in se jim priljubljuje pa odpustanja prosí..... Kak človek, kaj je vreden!

Pri vsaki priliki govori ta sveti duhovnik, da vera peša; saj ni čuda, saj jo taki-le najbolj tlačijo zdaj na en način jutri pa drugače. Kako, g. župnik, hočete, da vas bodo ljudje ljubili, ko tako grdo ravnate z njimi ob vsaki priliki. Ako bi drugi uradniki tako ravnali z ubogim kmetom, bi se jim kmalu posvetilo z uradne strani. Ker se vam od tam ni bati posvetenja, vam posvetimo pa mi, če se končno že ne poboljšate.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Za Narodno šolo na Bi nči daroval g. Jos. Gorup, ravnatelj Prve češke zavarovalnice v Trstu, 10 K. Hvala!

Za Narodno šolo na Blanči so nabrali svatje pri poroki zadnje Ivančičeve hčerke iz Deskel K 26.60. Živel!

Za narodno šolo na Blanči so darovali sledeči gospodje: Blažon Fr., višji žel. revid. K 3, prof. Ivan Koštal K 3, Orel Rih., nadučitelj v Šmarjah K 5, Fiegl Rožica, učiteljica K 3, g. Peter Cotič nabral na svatovščini g. Bitežnika v Št. Petru K 3, Furlani Franc, župan v Prvačini K 5, Pavlica Ulrih, nadučitelj v Rihembergu K 4. — Srčna hvala darovalcem!

Na spomin 8-letnice Martinovanja v Polju, občina Rihemberg, daruje Neimcnovani 2 K za Narodno šolo na Blanči.

Obrambni sklad družbe sv. C. in M. — Do 1000 kamnov jih manjka še 54!

Češka akcijska pivovarna v Budjeovicah je poslala družbi sv. Cirila in Metoda 496 K 96 v od prodanega piva med Slovenci. Zahvaljujoč se cenjeni slovenski akcijski družbi za ta lepi dar priporočamo slovenskim pivopivcem priznano izvrstno pivo akcijske pivovarne v Budjeovicah.

Iz Devina: Kakor vsako leto, se laška »Lega« tudi letos pripravlja, da bogato obdari svojo šolo obiskujoče otroke, ki jih s svojimi darovi izvablja v italijansko šolo v Devinu. Da se kolikor le možno odpomore temu, je sklenila CMD za Devin in Mavhinje prirediti božičnico vsem otrokom iz Devina, Mavhinja in Sestjana. Podružnični odbor vabi šolska vodstva in vse člane na sestanek v nedeljo dne 19. t. m. ob 3.30 v prostorih g. M. Plessa v Devinu. Z ozirom na razmere v Devinu našemu se obračunamo tem potom do rodoljubnih src s prošnjo, naj bi se spomnili bilo tudi tako z malim darom — bodi v denarju, bodi v blagu — slovenske dece v Devinu.

Darove vsprejemaj. Josip Gruden v Devinu.

Naznanilo.

Vsi oni gg. učitelji in drugi priglašenci in tudi nepriglašenci, ki se žele udeležiti združnega tečaja v Gorici, se prošijo, da se prav gotovo zberó v zgornjih prostorih kavarne »Central« v Gorici točno ob 8¹/₂—9. zjutraj v nedeljo dne 19. t. m., da se pogovorimo in ukrenemo potrebno za pričetek rednega pouka.

Fran Mermotja, učitelj Dobravlje.

Domače vesti.

Ljudsko štetje v Gorici. — Goriški magistrat je naštel pri svojem famoznem ljudskem štetju: Slovencev 6653, Italijanov 17856, Nemcev 2077, drugih Slovanov 152.

Vladna revizija ljudskega štetja je, pa naštel: Slovencev 9819 (+ 3186), Italijanov 14720 (— 3136), Nemcev 2040 (— 37), drugih Slovanov 168 (+ 16).

Pri vseh teh številkah ni všteto vojaštvo, med katerim je 971 Slovencev.

Slovencev je torej po tem štetju v Gorici 3670%, drugih Slovanov 0,62%, Nemcev 7,66%, Italijanov 55,02%.

Nadvojvoda Karol Franc Jožef se je pripeljal danes proti jutru s svojo soprogo Zito Bourbonnsko v Gorico in sicer je prišel iz Arco na Tirolskem po državni železnici. Izstopila sta v »Slibahn«. Ob 9. sta šla v Stolno cerkev ter sta hotela pri-

sostopovati maši, pa za mašo je bil že prepozen čas, ali nadvojvodinjo je obhajal dr. Kobal. Ob 9.23 sta se odpeljala v Ogled.

Novi okrajni glavar v Gorici. — Novi voditelj goriskega okrajnega glavarstva namestništveni svetnik gospod Anton Rebek je došel v Gorico večeraj dopoldne, da prevzame vodstvo omenjenega glavarstva. Pričakaoval ga je na koločvoru doseđanjí časni voditelj okr. glavarstva višji komisar g. dr. Baltič.

Pogreb pok. nadučitelja g. Josipa Urbančiča se je vršil v torek ob 2. pop. izpred bolnišnične kapele naravnost v Bilje, kakor je dotočil pokojnik sam. Želel je skromen pogreb; v Gorici le še enega duhovnika poleg bolniškega. — Nabralo se je nepričakovano veliko občinstva iz vseh stanov; došlo je tudi veliko učiteljev in učiteljic iz okolice, njim na čelu g. nadzornik Finžgar. Pol. oblast je zastopal višji komisar okr. glavarstva g. dr. Baltič. Pred odhodom izpred kapele so zapeli učiteljski žalosťinko. — Dolga je bila vrsta spremljevalcev, ki so se ustavili deloma pri Kapucinih, kakor po navadi, deloma pa šele na meji mesta proti Št. Petru. Prav veliko prijateljev in znancev pa je šlo še dalje do Bilj; dolga je bila vrsta voz in kočij.

Prišli so bili k pogrebu sorodniki iz Kobarida, Bovca ter iz Trsta, udeležba iz mesta je bila res obilna, gg. profesorji, trgoveci, obrtniki in drugi znanci in prijatelji, učitelji, učiteljice itd. Pri pogrebu sta bila tudi oče in mati ranjkega. Vence so položili na krsto: družina, okrajno učit. društvo, deželno učit. društvo, županstvo Bilje itd. Omeniti moramo, da je prišel k pogrebu tudi biljenski g. župan Savnik s starašinstvom; biljenska občina je položila na krsto venec v narodnih trakovih... Pri Čijanovem križu je čakala šolska mladina z učiteljstvom, Biljenci, Mirenci, drugi okoličani, ki so ga dobro poznali in čislali, razni gg. župani so se udeležili pogreba. Pokopal ga je domači duhovnik Zamar z nagrobnim kratkim nagovorom. Pevec iz Gorice so zapeli žalostinko pred cerkvijo in na pokopališču, kjer spi sedaj v miru obče spoštovani g. nadučitelj...

Slovenski umetnik v Gorici. — V Gorici biva že nekaj časa znani slovenski slikar Tratnik iz Prage. Tratnik, bivši sotrudnik Monakovskega Simplicissima, je eden najboljših slovenskih risarjev. Pa tudi njegove slike so velike umetniške vrednosti. Tratnik, eden izmed reprezentantov naše moderne, razstavlja sedaj v dunajskem Hagenbundu.

Zorutov spomenik v mestnem vrtu v Gorici in — »Krainische Sparkasse«. — Lahi v Gorici hočejo postaviti spomenik slovenskemu Bricu Zorutu, ki je pel v laškem Vidmu, ko je spadal Videm še pod Avstrijo, po furlansko. Spomenik ima stati v mestnem vrtu. Tam so že nekaj obili in ogradili prostor, kjer bi se imel ponosno dvigniti spomenik furlanskemu poetu Zoruttiju; ali furlansko-laški zemlji poetu-Furlanu. Ali čudna so pota usode. Tisti svet, kjer je mestni vrt, ni prav nič furlansko-laški in spomenika Zorutu se ne more postaviti kar tako brez izvestnega dovoljenja! Kdo le more dati to dovoljenje? Ali ne magistrat ali morda kdo iz Italije? O ne, o ne, ampak iz Ljubljane, iz tiste preklekane Ljubljane mora priti dovoljenje. Na »giardinu« je intabulirana »Krainiska šparkasa«. — Ej, posojil so iskali vse naokoli in prav je prišel tudi slovenski denar iz Kranjske šparkase, ki je sedaj v svojo varnost intabulirana na »giardino publico« slavne laške Gorice! In vse pravice ima na tem vrtu. Če hbečejo laški mogotci na magistratu kaj prenarrediti, popraviti, postaviti, morajo ponizno prositi za to »Krainische Sparkasse« v Ljubljani. Tako so odvisni od tiste Ljubljane, katere ime s svetim gnjevom v srcu izgovarjajo. — Mislili pa so, da bo za Zoruta izjema pa so se zmotili. »Šparkasa« je vložila svoj veto proti spomeniku Zoruta v mestnem vrtu — in posledica bo, da ubogi Zorut najbrže ne bo imel spomenika v mestnem vrtu v Gorici! Niti ta mestni vrt ni laški — kaj je torej še sploh laškega v Gorici?! Besedo imata Bombič in Pinavčič.

O učitelju Vodopivcu iz Kamenj poročja »Slovenec«, da je bil na klerikalnem shodu pri Rebku v nedeljo ter da je gledé poročila v »Soči« o uradni učiteljski konferenci v Gorici 31. pr. m., o katerem je govoril urednik »Novega Časa«, rekel:

»Soča« laže, na kar je nastalo gromovito ploskanje in smeh. Govornik je bil mnenja nasproti Vodopivcu, da »Soča« ne laže. »Soča« res ni lagala, ker ni naša navada lagati, ampak priobčila je resnično poročilo o uradni konferenci in dogodkih na njej. Čudno, kako se drzne g. Vodopivec oglašati se s takim vsklikom ter se izpostaviti zasmehu... Namreč seveda če je res, da se je Vodopivec tako spozabil ter izrekel oni neresnični vsklík!

Bivši guverner Cirenaike, Hakki paša, se je peljal v torek zvečer mimo Gorice iz Neaplja v Carigrad. Z njim je bil tudi sin Omar paša, bivši poslanec iz Bengasija. Vozili so se po južni železnici v prvem razredu. S seboj sta imela več žensk in obič. služabništva.

Slovenci, učite se laško! — Lahi spoznavajo vedno bolj potrebo znanja slovenščine. Tukajšnji laški klerikalni dnevnik kar pozivlje Lahe, naj se učijo slovensko, ker rabijo slovenščino povsod. List pravi, da če bi se Ultralah dr. Pinavčig ne bil učil slovensko, bi ne mogel biti ne advokat in ne deželni odbornik v Gorici, k večjemu bi bil lahko železniški uradnik na južnem Tirolskem. Priganja Lahe, naj se učijo slovensko. — Mi pa pravimo: Slovenci, učite se laško! Res, da ni Slovencu laščina tako potrebna kot Lahu slovenščina, ali učite se laško; vsak med nami v Gorici in kdor ima stik z Lahi ali gre v kako službo v naših deželah mora znati laško. — Vsakdo, ki hodi v Gorici v šole, se mora priučiti laščine. To je za naš nujna potreba. Poslušajte naš nasvet vsi prizadeti!

Lepo je v goriški mestni klavnici. — Neki mesar naznanja v »L'Éco«, da je v mestni klavnici toliko podgan, da se ne more pustiti čez noč niti koščka mesa v njej. Mesarji so se radi tega obrnili že večkrat na svojega predsednika mestnega starešino Čufarina pa je ostalo vse pri starem. Nova mestna klavnica je res že zdavnaj potrebna, ali za take vrste potrebe niso imeli smisla na našem magistratu v Gorici. Kdo ve, če bo kaj z novo klavnico! Potrebna pač je, kajti sedanja je taka, da je nekaj ostudnega, kakor pravijo goriški laški zdravniki.

Nezaslišano bobnanje. — Prijatelj me je opozoril na list, ki ga dostojen človek ne prime v roke in če ga že prime, si potem umije in desinficira roke. Ime mu je »Novi čas«. Saj poznate onega, ki je došel iz Kranjske pomagat preroditi našo deželo v ljubezni Kristusa-kralja. Njegovo delo obstoji v najpodležiji hudobiji. Čudimo se, da more oni podel in umazan list nositi križ med lipovimi listi, Gorje naše ljudstvu, če bi zavladali cilji tega lista. Gorje, trikrat gorje! Ubogo ljudstvo bi ne smelo jesti le krompirja in oblice, ampak kamen bi mu dajali za kruh in topli bi ga s škorpijoni. Ker po njegovem je, da kmet naj se posti in oblice je, boljše pridelke pa naj znoši kapucinarjem.

Dne 31. okt. je imelo učiteljstvo uradno učiteljsko konferenco. Pri konferenci se je zgodilo, da je ubegli menih Balič z Vrha s povzdignjenim glasom izrekel, kakor oni starček v Vrbskem jezzeru: »Danes je postni dan in mi bodemo jedli meso«. O jej! Učitelj in meso! Velika nevarnost za obstoj človeštva. Bum, bum svet se podira! Ko je pa neki pop na Vipavskem jedel v petek klobase in se potem napil dobrega vina a nato šel še nekam, se ni zgodilo čisto nič, kakor da je bil prav dobro sit!

Ta dogodek o postnem dnevu, ki je v resnici smešen, se zdi zelencu pri hudobnem in hujskajočem listu nad vse važen. In ni dobil v slovarju dovolj kričočih izrazov, da bi užgal nevoljo našega ljudstva. A naše ljudstvo je premodro, da bi kaj dalo na take čenče.

Kar je pa najbolj smešno na celi stvari, je to, da »Novi čas« nekam deklamira: mi bodemo ukazali, mi bodemo že pokazali in kaj še? O ti, ubogi listič! Kaj ne veš, da se te dobi le po zahodih, ker drugam pač ne spadaš! Kaj boš grozilo, zelenče! Kako smešno: mi ukažemo, da bo 31. decembra t. l. moral priti prosit nadzornik Finžgar po kolenih do urednika »Novega Časa« milosti. O jej! O ti, kaj si že domišlja!

V omenjenem članku pravi »Novi čas«, da se je učiteljstvo zaletelo v »naše kapucinarje«. To je velika laž.

Da bi pa kapucinarji več dobrega storili kot učitelji, tega še najzagrizenejši

klerikalec ne verjame. Naše ljudstvo pač pozna kapucinarje. Urednik »Novega Časa« naj stopi med ljudstvo in naj praša po mnenju o kapucinih, pa izve. Vem, da se bo čudil, kako pozna kmet kapucinsko življenje in to njih dobro delo.

H koncu še to: nimam braniti g. Finžgerja, ker on se bo znal sam, kadar se mu bo zdelo vredno. Konstatirati moram dejstvo, da je on vodil konferenco do skrajnosti taktno in korektno. To mora potrditi vsak navzoč učitelj in tudi oni, ki so po nesreči zašli v učiteljski stan, ki pa spadajo h kapucinom. — Jezik za zobe, hudobni duh pri »Novem Času«.

Mlad učitelj.

Sevčikov koncert se je vršil sinoči v dvorani nemške šole na Senenskem trgu. Obiskani je bil precej dobro. Glasbeni izobraženci so imeli izreden užitek. Opazilo se je, da Lahov ni bilo skoro nobenega na koncert.

Konec »Perpetuum«. — Papež izdaja nov mojz proprio, s katerim bo prepovedano duhovnikom imeti ženske v farovžu; tudi domačih bi ne smeli imeti. Nov mojz proprio predpiše duhovnikom moško postrežbo. Torej konec Perpetuum! — Da bi pa odpravili celibat, take pameti še nimajo v Vatikanu.

»Goriška slovenska mladina«. — Vojjaški orkester bo sviral pri prihodnji plesni vaji, ki se bo vršila v nedeljo, dne 19. t. m. od 3¹/₂—8. ure zvečer v dvorani Trgovskega doma.

Glede na velike stroške, ki so združeni s prirejanjem takih plesnih vaj, nadejamo se od strani naših rednih in nerednih obsevalcev, živahne udeležbe. Na svidenje! Odbor.

Laški begunci. — Nad 200 mladih Lahov vojakov iz kraljestva je prišlo zadnje dni na Tirolsko iz strahu, da bi bili klica ti pod orožje, oziroma so dezertirali. Pa ne le na Tirolsko, v vse obmejne dežele prihajajo in tudi v Gorici videvamo mlade Lahe iz kraljestva, ki so prišli raje v Avstrijo kot bi šli v Tripolis.

Izginil je neki Ivan Kain, 35 let star. Šel je od svoje družine v Gorici v Červinjan na semenj, ker hodi na semenje za služkom. Od takrat, to je od 14. t. m., ga ni več. S seboj je vzel vse svoje dokumente. Pustil je v Gorici ženo in 4 otročiče. Kdor bi kaj vedel o njem, naj naznaní nam.

Požar. — V Mirnu je zgorelo skladišče lesa, last. g. Pavletiča, in dva hleva. Gorelo je ponoči. Gasit so prišli ognjegašci iz Gorice.

Postranski zaslužek (eventuelno stalno) dobi zanesljiva oseba pri nekem tukajšnjem društvu.

Ponudbe je nasloviti na upravništvo lista pod šifro »Revizija«.

Sokolski vestnik.

Telovadni odsek Sokola na Volčji-đrugi priredi v nedeljo, dne 19. t. m. javni ples. Čisti dobiček je namenjen za nabavo telovadnega orodja.

Odsek Goriskega Sokola v Kojskem priredi v nedeljo dne 26. t. m. 1911. v prostorih g. Frančiške Marinič obširno veselico z naslednjim vspeodom: 1. Petje: Sokolska Foersterjeva, moški zbor; 2. Deklamacija: Samostanski vratar; 3. Le pevaj, Iv. Ocvirk, mešan zbor; 4. Slovenske mladenke, Volarič, ženski zbor; 5. V tujini, moški zbor, Iv. Ocvirk; 6. Igra v enem dejanju: V posredovalnici; 7. Šaljivi trospev treh slavniht godcev; 8. Tam za oblaki, moški zbor. Po igri je ples, pri katerem svira domača Sokolska godba. Vabi na obio vdeležbo odbor.

Sokol v Podgori naznanja, da priredi v nedeljo 26. t. m. običajno veselico s petjem, igro in plesom.

Hranilnica in posojilnica v Selu je darovala 10 K Seiskemu Sokolskemu oddelku namesto venca na krsto pokojnemu svojemu načelniku. Blag mu spomin!

Trgovsko-obrtne in gospodarske vesti.

Higijenična mlekarina. — V Semeniški ulici št. 2. (hiša Drufovka) je otvorila g. a Spinčič higijenično mlekarino, kjer se dobi tudi različne mlečne izdelke. Natančneje v oglasu.

Razstava učenskih del. — V torkovi številki »Soče« smo omenili na kratko, da se je vršil v nedeljo zaključek razstave

učenskih del in razdeljevanje daril v tu-
kajšnji trgovski zbornici.

Prvo darilo je dobilo 18 učencev in
med temi je 8 Slovencev, 9 Italijanov in 1
Nemec.

Drugo darilo je dobilo 42 učencev.
Med temi je 20 Slovencev in 22 Italija-
nov.

Tretje darilo je dobilo 16 učencev.
Med temi je 8 Slovencev in 8 Italija-
nov.

Kakor razvidno iz zgoraj omenjenih
števil, so bili učenci slovenske narodno-
sti pri tej razstavi prav dobro zastopani.
Veseli nas napredek in pričakovati sme-
mo, da dobimo v Gorici še prav mnogo
dobrih obrtnikov, ako se bodo učenci tudi
v naprej potrudili, da bodo korakali z du-
hom časa in se pridno urili v svoji obrti
vsak.

Glede na razstavo samo bi meli
opomniti, da v prihodnje, ko se bodo zo-
pet prirejale take razstave, naj kuratorij
zavoda za pospeševanje obrti izbere v ju-
rijo tudi nekaj naših obrtnikov. Kar se je
morda lahko delalo pred 10 leti proti Slo-
vencem, danes tega ne pustimo več ve-
ljati. Goriški slov. obrtniki so faktor, s
kojim mora kuratorij računati, ako hoče
biti vsaj pri takih prireditvah nepristran-
ski.

Nadalje se je opazilo pri več slučajih,
da so bila ona dela, katerim se je priznalo
prvo darilo, slabša nego ona, ki se jim je
dalo drugo ali tretje darilo. Je že res, da
v kakem slučaju ni prav lahka presodba,
toda glavno je, da je jurija na svojem me-
stu in da je nepristranska. Najboljše bi
bilo, da bi se prihodnjic peklicalo v jurijo
od vsake obrti po 3 izvedence in sicer ta-
ke, ki so res kos svoji nalogi in ki po-
znajo današnji moderni razvoj obrti. Ne-
mogoče je vsem ugoditi, toda mnogo re-
kriminacij bi se odpravilo, ako bi se ku-
ratorij ravnal po teh navodilih. Radi pri-
znamo, da je tehnični vodja kuratorija
dobra mož, toda nemogoče je, da bi bil
oni gospod o vseh obrtih baš najbolje po-
učen.

Na adresu nekaterih naših obrtnikov
veljaj pa tale nauk: Ako hočemo, da nas
bodo drugi spoštovali in uvaževali, bo-
dimo trdni in neizprosní, ko je treba bra-
niti pravice našega jezika. Med razstavi-
ljenci smo opazili mnogo pokvarjenih
imen in to je vsled tega, ker je prizadeji
obrniki ali slabo zapisal ime učenčev ali
pa propustil, da so je drugi pokvarili.
Kjer je bil obrtnik napisal ime pravilno,
je bilo tudi v razstavi pravilno izstavljeno.
Tudi na to stran je treba previdnosti, da
bo vse prav in v našo korist. F.

Politični pregled.

Poslanska zbornica. — Iz seje v to-
rek priobčujemo govor min. predsednika
na uvodnem mestu. — Sylvester je izre-
kel obžalovanje radi dogodkov v zadnji
seji. Posl. Malik je izrekel tudi obžalova-
nje zbog svojega obnašanja. Na to je go-
voril Stüingkh. Na koncu seje je posl. Jer-
zabek v vprašanju na predsednika pro-
testiral proti pred par dnevi vloženi inter-
pelaciji posl. Mandiča, v kateri se zahteva,
da naj vlada ustanovi ambulanco
brezplačno zdravljenje bolezni ischias in
protina in naj se to poveri strokovnjaku
dr. Jetteli, ki je zdravil tudi že več po-
slancev. Ko je posl. Jerzabek imenoval dr.
Jettela šarlatana, so mu drugi poslanci
klicali: »To ni vprašanje na predsednika,
to je obrekovanje!« Posl. Jerzabek: »Dr.
Jettel je fanatičen Čeh!« Burni klici: »Za-
to ga pa obrekujete!« Med češkimi in
nemškimi poslanci je prišlo nato do burnih
prizorov.

Končno je posl. Glöckner stavil na
zborničnega predsednika sledeče vpraša-
nje: »Kako namerava zbornični pred-
sednik varovati čast in ugled zbornice in
draginjskega odseka pred provokacijami
ministrskega predsednika, ki omalova-
žuje pravice parlamenta?« — Seja danes.

Davčna reforma.

Finančni minister je podal šest za-
konskih predlog glede reforme davkov,
ki jih je že v svojem eksposeju naznanil;
ti so:

1. Davek na žganje se zvišaj od 90
v na 1 K 40 v. Deželam, ki so dobivale
od tega davka dosedaj 40 v, se zviša
prejemek na 60 v, toda le od one vsote,
ki presega minimum 75 milijonov, ki ga
zahteva država za sebe.

2. Davek na pivo se zviša od 34 v
na 80 v od hektoliterske stopnje ekstrak-
ta, tako da znaša davek na pivo K 5 od hl.
Odpasti pa morajo deželne doklade ter
dobe dežele od tega davka 42%.

3. V bodoče dobe dežele 21 $\frac{1}{2}$ mi-
lijona od osebnodohodninskega davka, 49
milijonov od davka na žganje, in 56 mi-
lijonov od davka na pivo. Pozneje naj
bodo deželne dežele na davku na žganje
s 64 milijoni, na davku na pivo pa s 70 mi-
lijoni, to pa le, če sklenejo dežele zakon, da
se oproste ti davki deželnih doklad. Ta
postavka ima tudi v obeh primerno znižan-
je realnega davka.

4. Uvedba pristojbine za brezplačni
premoženjski prenos.

5. Davek na šampanjec.

6. Davek na avtomobile.

Poslanec Ebenhoch, vodja nemških
krščanskih socialcev, je odložil svoj man-
dat.

Dr. Braf sprejme poljedelski portfelj,
kakor poročajo iz Prage; to se ima zgo-
diti danes.

Vojna med Turčijo in Italijo.

Turčija hoče izgnati Italijane.

Turški ministerski svet je imel te dni
sejo, v kateri je sklenil sporočiti vele-
vlastim, da Turčija nemudoma izžene vse
Italijane, ako italijanska mornarica na-
pade turške otoke ali obrežja.

Proti italijanski akciji v Egejskem morju.

Pariški listi poročajo, da sta Nemčija
in Avstrija vložili veto proti italijanski
akciji v Egejskem morju, na kar je di
Giuliano poslal v Berlin in na Dunaj od-
govor, poln ostrine.

Podnebje v Tripolitaniji neugodno za italijanske vojake.

Poročajo, da italijanski vojaki jako
hudo trpijo vsled velikih nalivov in vsled
vlažnega mraza ponoči.

Vojaki pravijo, da imajo večji strah
pred boleznimi, zlasti pred kolero, nego
pred sovražnikom.

Sedaj je nastopila v Tripolitaniji do-
ba deževja, hadih nalivov in morskih vi-
harjev. To traja navadno več mesecev.
Vojna v tem času mora biti res nekaj iz-
redno hudega.

Razna poročila.

Mali boji okoli Tripolisa trajajo dalje.
Pri Sidi Mesri je bil velik boj, v katerem

so imeli Italijani mrtvih 200. — Italija iz-
kreuje še vedno čete v Tripolisu. — Po-
ročja se o hovihi spopadih tudi pri Derni in
Bengasiju. — Turčija je baje pripravljena
za posredovanja, da bi končala vojna.
Tako trde francoska poročila. — O itali-
janski mornarici ni nikakih poročil. Naj-
brže je odpoklicana iz Egejskega morja na
pritisk ž. Duñaja in iz Berlina.

Puške v vrečah.

Arabci imajo v krajih, kjer se vrše
boji in tam okoli, kamor prodirajo Itali-
jani, po drevju obešene puške in potrebno
municijo. To vse je v vreči. Arabec spleza
na drevo, strelja in gre pa pusti puško na
drevju, da lahko služi drugemu.

Razne vesti.

Stavka voznikov v Trstu, ki je pri-
čela pred par dnevi, traja dalje. Vozniki
so pripravljene vstrajati v stavki, dokler
ne dosežejo svojih zahtev.

Sienkiewicz obstreljen na lovu. — Iz
Varšave poročajo, da je bil na posestvu
Pavlovića na lovu obstreljen sloveči polj-
ski pisatelj Henrik Sienkiewicz. Ranjen je
na kolenu in na čelu. Prenesli so ga v
bolnišnico.

Proti italijanskim grozodejstvom v
Tripolisu so demonstrirali v nedeljo soc.
demokratje v Budimpešti, in sicer po shod-
du na katerem so bile sprejete ostre re-
solucije proti italijansko-turški vojni. —
Kaj pa grozodejstva, katera uganjajo
Arabci in Turki?!

Turki iz Tripolitanije. — Iz Tripolisa
v Carigrad preko Trsta se vozijo turški
podaniki skoro dan na dan. V ponedeljek
je prišlo zopet okoli 300 Turkov iz Tri-
polisa. Turški konzulat v Trstu ima ž
njimi dosti opravila, da jih spravi v Cari-
grad.

Češki in nemški socialni demokratje.
— Socialno-demokratska stranka na
Zgornje-Avstrijskem se je razbila, in sicer
vsled diferenc med nemškimi in češkimi
člani. Čehi so si nato ustanovili svojo or-
ganizacijo.

Menihi in avstrijske šole. — Kanonik
Alfonz Zwel je obelodanil knjigo pod na-
slovom: »Kujiga samostanov v Avstriji.«
Po njegovih podatkih je v Avstriji 2956
rednih samostanov z 38560 člani. Moški
redovi imajo v svojih rokah 112 c. kr. dr-
žavnih višjih šol s 3125 učenci. Poleg tega
imajo 8 privatnih gimnazij, 28 konviktov,

5 privatnih semenišč, 2 trgovski šoli, 3
obrtne šole, 2 poljedelski šoli, 6 meščan-
skih šol, 20 ljudskih šol, 5 zavetišč, 28 za-
bavnih šol in mnogo samostanskih šol.

Zenski samostani imajo v svojih ro-
kah 3 gimnazije, 20 učit. šol, 8 višjih šol,
4 trgovske šole, 178 odgojnih šol, 108 pen-
zionov, 56 meščanskih šol, 571 ljudskih in
osnovnih šol, Poleg tega poučujejo v raz-
nih drugih šolah.

(Dalje na četrti strani.)

Advokat

Dr. Ant. Dermota

naznanja,

da ima svojo pisarno

v Gorici,

via Tre Rè št. 8. I. nadstropje.

Naznanjam, da sem otvorila

higijenično mlekarno

v Semeniški ulici št. 2 (hiša Drufovka).

Dobiva se zajamčeno pristno mleko
ter vse mlečne izdelke kakor: sveže
navadno in čajno maslo, kisló mleko,
skuto sladko in kisló smetano ter
pristni čebeljni med in jajca.

Na željo se pošilja tudi na dom.
Zajutke in južine se servira v nalašč
za to prirejenih lokalih.

Antonija Spinčić.

Dr. Avgust De Fiori

specialist za notranje bolezni
in nervoznost

je odprl svoj ambulatorij

v Via Petrarca št. 3, I. nad.

Ordinira od 2.—4. popoldne.

ZAHVALA.

O priliki prelitke smrti našega nad vse ljubljenega soproga, očeta,
sina in brata

Josipa Urbančiča,

nadučitelja v Biljah,

nam je došlo toliko dokazov iskrenega sočutja, da se čutimo dolžne izreči tem potom
svojo prisrčno zahvalo vsem onim, ki so nam stali ob strani v teh težkih in žalostnih
dneh, nas tolažili in nam bili kakorkoli v pomoč.

Zahvaljujemo v prvi vrsti sl. učiteljstvo za mnogobrojno udeležbo, g. nad-
zornika Finžgerja, g. dr. Balliča, sl. biljensko županstvo in njega župana g. Sauniga,
ki je res no očetovsko skrbel in uredil vse potrebno.

Nadalje zahvaljujemo slov. gg. profesorje, gg. učiteljiščiinke, šolsko mladino,
vsa biljenska društva — posebno pa brate Sokole za častno spremstvo, vse drage
Biljence, Mirence, okoličane in gg. uradnike, trgovce in obrtnike iz Gorice, ki so v
tako obilem številu spremili dragoga rajnekega na zadnji poti.

Posebna zahvala veljaj gg. zdravnikoma, preč. g. kuratu Bevku, preč. biljen-
skemu kuratu, preč. usmiljenim bratom, vsem blagim darovateljem prekrasnih vencev,
posebno pa sl. »Učiteljskemu društvu za goriski okraj«, »Deželnemu učiteljskemu
društvu«, sl. županstvu in vsem sorodnikom in znancem ter gg. pevcem Pevskega in
glasbenega društva iz Gorice za ginljivo petje.

Vsi ti dokazi odkritega sočutja so nam bili v tolažbo in prosimo Vsemogoč-
nega, da bi povrnil vsem stotero.

V BILJAH, dne 15. novembra 1911.

Zalujoče rodbine: Urbančič-Pavlin in sorodniki.

5000 K je preračunjenih za zavod za pospeševanje male obrti. Povsodi se mora pritakniti mesto, kjer so dolžni prispevati in vzdrževati drugi faktorji.

Za »rikreatorije« ni treba mestnega denarja; ti bi se vzdrževali lahko brez mestne podpore. —

Za razne podpore je n. pr. postavka 1000 K. Čemu?

Če se pregleda le površno letošnji proračun, se razvidi, da se trosi obilo brez pomisleka in potrebe. Razne postavke se dajo eliminirati in prihraniti se da z lahkoto okoli

100.000 K!

Varčevati, štediti, utesniti se, ne pa uvajati nove davke!

Proti najemniški davščini v Gorici se upirajo vsi mestni sloji. Načrt je sedaj v rokah deželnega odbora. Tam gospodarijo pa Pajer, Pinavčig, Pettarin, Pinavčig je torej v deželnem odboru isti goreči zagovornik najemniške davščine kakor je bil v mestnem svetu. Dolžnost je slov. deželni odbor postaviti se po robu uvédbi najemniške davščine. Deželni zbor je res dovolil mestu to davščino, toda najbrže ni poznal položaja, v katerem se nahaja mestno gospodarstvo, tako, kakor treba; sedaj pa ima vse odkrito, da vidi, da se lahko marsikaj prištedi — in vse prebivalstvo je proti tej davščini! Kdo pojde proti vsemu prebivalstvu? — Laški liberalci pravijo, da dobi načrt gotovo potrebno potrjenje, ali zastopniki laške ljudske stranke pravijo, da zastavijo vse svoje moči, da se prepreči najemniška davščina. Istotako so dolžni storiti slovenski zastopniki! Gre tu tudi za slovenske interese. Saj nas je v Gorici polovica prebivalstva!

Moll-ov Seidlitz-prašek

je za na želodcu trpečo neprekosljivo sredstvo katero ima prednost pred vsemi drugimi dražilnimi čistil. kroglicami in grenčicami.

Cena orig. škatlje K 2.—

Fonarejanje se sodnijsko zasleduje.

Mollo-ve Franc. žganje in sol

za ribanje života. — Bolščine elajšujoče in okrepujoče staroznano sredstvo proti trganju in prehlajenju vsake vrste.

Orig. steklenica K 2.—

Na prodaj po vseh lekarnah in mirodilnicah. Glavna lekarna

A. MOLL, c. in kr. glavni založnik, Dunaj, Tuchlauben 9.

Zaloga v Gorici v lekarni: A. Gironcoli.

DOPISI.

Iz ajdovskega okraja.

Iz Šmarij. — Ne bi odgovarjal na nesramne napade lažnjive »Gorice«, ki enkrat piše, da je Živec predsednik šmarenških orlov, drugič pa zopet ravno isto pobija — ko bi že to ne bil višek podlosti klerikalnega dopisuna, da se je v svoji svesti zagrizenosti spravil nad nas. Inemuje nas pokvarjeno mladino, ta nesramni pisec, ko pa pri tem ne vidi svojih blata polnih somišljenikov. Da, klerikalna mladina bi bila lahko res vzorna, ko bi se dalo vsaj one madeže oprati, ki jih je že svoječasno odkrila »Soča«?! To je še malenkost! Kaj pa, ko bi mi pričeli s fakti »nadebudne« klerikalne mladine v splošnem?! Mislimo, da je s tem dovolj rečeno. — Resnici na ljubo pa povejmo, da je nas, napredno mladino, sram takih klerikalnih duševnih rev in farških marionet.

Nadalje je oni oholi zakotni revež, kateri se sedaj mašti od svoiodomislicev zaslužnih kronic — zli svoj žegnani žolč na napredno gospodarstvo, ki mu bajé radi tega ne vgaja, ker se med naprednimi gospodarji ne dobi bahačev, ki bi prižigali smodke z 10 kronskim bankovcem — kakor je to storil njegov oče.

Svetujemo klerikalnemu podrepniku, da ne hodi več drugič z maslom na solnce, dasiravno mu pri tem častita fajmoštrova kuharica.

Drugič kaj več.

Šmarenška napredna mladina.

Iz krminskega okraja.

Iz zapadnih Brd. — G. Janez Spitzer se še sedaj jezi nad nedolžnimi ljudmi, češ da so svoječasno spisali dopis v »Soča« o njem. Za danes Vam rečem le, da je to znamenje, da je bila pisana resnica, kajti le ista bode ljudi v oči. Če se Vam zdi pa, da ni bilo resnično, kar je bilo pisano, zakaj se ne potrudite za potrebno zadoščenje? Ste pripravili že vsa »ta čedna« društva v Fojano, sedaj lahko pustite na miru tiste, kateri ne simpatizirajo z vami. Če hočete živeti v miru, držite se miru, če bode pa sejali veter, boste želi vihar. Mi se bojujemo odkrito in pošteno in se radi tega ne bojimo, če pa hočete, Vam pa malce osvetlimo vašo »čedna krščanska« društva!

Iz goriške okolice.

Višnjevik. — Dne 11. t. m. se je vršil v Kristančičevi gostilni Martinov večer, katerega so se udeležili v obilnem številu domačini. Prihitali so tudi vabljenici iz Biljane in drugih vasi, tako da je bilo vse natlačeno. Zabaval nas je orkester iz Biljane pod spretnim vodstvom g. Kožlina. Tudi petje je vsem ugajalo. Mnogo smeha sta vzbujala z raznimi kupleti, prizori, in igrami gospoda Turek in Juša, katera sta oba poznana kot izborna igralca. Vršila se je v noč neprisiljena zabava, seveda mnogo je primogel tudi g. Kristančič z izvrstno kuhinjo in dobro kapljico. Nismo pa pozabili v veselju naše prepotrebne Ciril-Metodove družbe in nabrali vsoto, katero smo izročili briski podružnici. Uvideli smo ta večer, kako potrebni so taki zabavni večeri za ljudstvo, da se nekoliko povesele po težkem delu, in želeli bi bilo, da bi se vršili tudi po drugih vaseh. Obljubili so nam, da prirede Silvestrov večer in sicer v Biljani, katerega se gotovo uče- leže zavedni Brici.

Pevsko in glasheno društvo v Gorici

(podružnica Glasbene Maticice v Ljubljani)

je imelo dne 28. oktobra t. l. svoj redni letni občni zbor. V odbor za leto 1911—12, ki se je konstituiral v seji dne 2. t. m., so bili izvoljeni sledeči gospodje: predsednik: dr. Karol Podgornik, odvetnik; podpredsednik: Viktor Bežek, ravnatelj moškega učiteljskega, tajnik: Rudolf Levpušček, priv. uradnik, blagajnik: Viktor Črnko, priv. uradnik; gospodar: Artur Jakše, priv. uradnik; arhivar: Fran Povšič, c. kr. profesor; šolski nadzornik: Fran Finšgar, c. kr. okrajni šolski nadzornik; odborniki: Jakob Božič, c. kr. poštni oficijal, Dragotin Gilčvert, posestnik, Josip Hrovatin, deželni uradnik, Josip Medved, trgovec, Davorin Mastnak, c. kr. profesor, Fran Cigoj, c. kr. avskultant, dr. Janko Gregorin, c. kr. profesor in Josip Michl kot vodja društvene šole. Namestniki odbornikov gg.: Ciril Eržen, uradnik c. k. gozd. in domen. urada, Josip Neffat, deželni uradnik in Adolf Savelli, c. kr. poštni uradnik. Preglednika računov gg.: Fran Blažon, v. š. oficijal juž. železnice v pok. in Andrej Podgornik, deželni uradnik.

Iz tajnikovega poročila posnamemo sledeče: Pevsko in glasheno društvo je vzdrževalo v II. šolskem letu, t. j. od I. X. 1910 do 30. IX. 1911 šolo za klavir, gosli, petje in komorno glasbo. V šolo za klavir in gosli je vstopilo 139 učencev, od katerih je ostalo koncem leta vpisanih 102 učenca in sicer 75 za klavir in 27 za gosli. Učenci so bili razdeljeni po napredku in letih v šest oddelkov ter so se poučevali v skupinah po 2—4 na uro.

Koncem šolskega leta dne 29. junija 1911 so javno nastopili boljši učenci iz posameznih oddelkov šole za klavir in gosli v veliki dvorani Trgovskega doma. Izkušnja je bila v vsestransko zadovoljnost starišev in občinstva. — Odgovorni vodja šole je bil g. Josip Michl, izprašan gojenec praškega konservatorija. Poučeval je gosli, solopetje, komorno glasbo. Klavir sta poučevala g. Emil Komel, izprašan za srednje šole pred komisijo c. kr. namestništva na Dunaju in g. Lovro Kubišta, bivši vojaški kapelnik. Zadnji imenovani je poučeval v nekaterih oddelkih tudi gosli. — Učnina je znašala za učence 3 K na mesec, za dva učenca iz ene družine 5 K. — Drugo svojo nalogo gojiti vzorno petje in proizvajati težke skladbe je spolnjevalo društvo s tem, da je priredilo običajni jesenski koncert 3. decembra 1910., na katerem je sodelovala absolventinja praškega konservatorija sopranistka gospa Berta Javurkova. — Dne 2. aprila 1911 se je priredila akademija učencev glasbene šole iz dijaškega zbora. Vaje pevskega zbora so se vršile za ženski in moški zbor po dvakrat na teden; dalje za dijaški zbor po dvakrat na teden. Obisk je bil dovoljen. Moški zbor je štel 7 tenorjev, 14 basov, ženski zbor 12 sopranov in 11 altov, skupaj 44 glasov. Dijaški zbor je štel koncem leta 58 glasov. — Društvo je imelo v ulici Sv. Ivaana najete 4 sobe za šolo. — L. 1910—11 je štelo društvo enega častnega člana, dva ustanovnika in 128 podpornih udov in sicer 15, ki so plačevali po 2 K na mesec in 113, ki so plačevali mesečno po 1 K. — Društveni odbor je bil sledeč: predsednik: dr. Karol Podgornik, odvetnik; podpredsednik: Anton Dietz, c. kr. poštni kontrolor; tajnik Rudolf Levpušček, priv. uradnik; blagajnik Viktor Črnko, priv. uradnik; šolski nadzornik Viktor Bežek, c. kr. ravnatelj moškega učiteljskega; arhivar Fran Povšič, c. kr. profesor; gospodar Artur Jakše, priv. uradnik; odborniki gg.: Jakob Božič, c. kr. poštni oficijal, Gilčvert Dragotin, posestnik, Josip Hrovatin, dež. uradnik, Davorin Mastnak, c. kr. profesor, Josip Medved, trgovec, Albin Radikon, c. kr. avskultant, Fran Ravnikar, trgovec in Josip Michl kot vodja društvene šole.

Blagajnik poroča, da je imelo društvo dohodkov: sako 1. oktobra 1911 K 207'87, članarina K 889—, šolnina s članarino in pristopnino K 3471—, posojila K 3450—, darovi K 51—, dohodki koncertov K 507'72, podpore K 4300— drugi mali dohodki K 72—, skupaj K 12948'59; izdatkov: plače K 7645—, nabava muzikalij K 263'13, razni troški K 877'15, troški koncertov K 268'80, vrnjena posojila K 2843—, stanarina K 700—, naložena gotovina K 351'51, skupaj K 12948'59.

Društveno premoženje v gotovini in inventarju znaša K 4502'33. — Iz proračuna za leto 1911—12 je razviden primanjkljaj K 1652'49.

„Narodna prosveta“ v Gorici.

Leta 1905 ustanovljeno društvo »Narodna prosveta« v Gorici si je postavilo za svojo glavno nalogo ustanovitev stalne knjižnice v Gorici.

S prispevki svojih članov, z darili in raznimi podporami si je nabavilo v teku nekaterih let za naše razmere naravnost lepo knjižnico, ki šteje danes okoli 1600 knjig leposlovne in znanstvene vsebine.

Knjižnica je namenjena v prvi vrsti našim nižjim slojem, kateri se je — polagoma sicer a vendar stalno — vedno večji meri poslužujejo, kar je razvidno iz števila dosedaj razposojenih knjig.

V letih 1906, 1907 in 1908. se je razposodilo vsako leto nad 2500 knjig, leta 1909. nad 3000, leta 1910. nad 4000 ter doseže število v tekočem letu razposojenih knjig lepo število 5000. Knjižnico vodi nalašč za to najeti knjižničar, ki uradnje trikrat na teden ob določenih urah.

Poleg knjižnice vzdržuje društvo čitalnico in skrbi posebno tudi za drama-

tične predstave, katere prireja redno vsako leto s sodelovanjem gledališkega občinstva ljubljanskega in tržaškega dramatičnega društva.

Za pospravljanje društvenih prostorih, donašanje listov, pobiranje mesečnine in drugo plačuje društvo posebnega slugo.

Nasproti ogromnim stroškom, ki so združeni z vzdrževanjem knjižnice in čitalnice, so dohodki prenizki, da bi bilo društvo brez vsestranske podpore kos postavljeni nalogi, ki je za Slovence v Gorici v kulturnem oziru največje važnosti.

Ker je napredek in podkrepitev slovenskega življa v mestu v interesu celega slovenskega dela goriške dežele, se obrača odbor do vseh slojev v mestu in tudi na deželi, posebno pa do naše inteligence, da pristopijo društvu kot člani in zagotovijo na tak način obstanek inštituciji, ki mora biti na srcu vsakemu zavednemu in za narodno stvar vnetemu Slovencu.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Iz Pogore. — Ustanovni občni zbor za našo vas prepotrebne podružnice C. M. D. se viši v nedeljo 3. decembra. — Pripravljani odbor je do sedaj prejel 50 K, nabranih ob priliki proslave g. župana, za kar se najprisrčneje zahvaljuje plemenitim darovatelcem.

(Dalje v prilogi.)

Mali oglasi.

Najmanjši vrstojbina stane 60 v. n. Ako je oglas obsežnejši se računa za vsako besedo 3 v. n. Najpripravnejše inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih se doleti (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer se ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Meblovana soba s prostim vvhodom, s stla in zračna, v sredini mesta se odda takoj v najem. — Naslov pové upravništvo.

Knjigovodkinjo,

ki ima že več let prakse in je izurjena moč

se sprejme takoj.

Zahteva se popolno znanje slov. jezika, nemščine in knjigovodstva. — Prednost imajo one, ki so bile že v kaki trgovini s papirjem.

Ponudbe na naše upravništvo pod šifro: »DELAVNOST«.

Dr. Avgust De Fiori

specialist za notranje bolezni in nervoznost

je odprl svoj ambulatorij

v Via Petrarca št. 3, I. nad.

Ordinira od 2.—4. popoldne.

Naznanjam slav. občinstvu, da sem prevzel znanj

hotel

„Pri zlatem jelenu“

sedaj popolnoma prenovljen z okusno kuhinjo, dobrimi pijačami, s ceno postrežbo in znažnimi sobami.

Anton Pečenko.

Vsaka gospodinja,

katera želi pripraviti dobro kavo, uporablja najraje »pravega Franeka« s kavnim mlinčkom, ki se izdeluje temeljem največje skrbnosti že dolgo let v zagrebški tovarni.

Ta izborni domači izdelek najtopleje priporočamo.

Za narodno šolo na Blanči daruje g. Fr. Batič 2 K.

Javno vprašanje in opomin vsemu rodoljubnemu občinstvu. — Ali zahtevate vselej v vsaki gostilni računke listke družbe sv. Cirila in Metoda? Ali je po Vašem prizadevanju vsaj ena gostilna upeljala te listke? Rabite narodni kolek družbe sv. Cirila in Metoda? Darujete vsak mesec listke za družbo?

Česko perje in puh

za blazine (pernice)

od K 1.— do K 15.— klg.

prodajata na debelo in drobno

Hedžet & Koritnik, Gorica

Domače vesti.

Deželnozbornske volitve. — Čujemo, da se bliža razpust goriškega deželnege zbora; nove volitve se razpišejo v kolikor mogoče najkrajšem času.

Darovi za »Dijaško kuhinjo«. — Dr. Rudolf Gruntar, odvetnik v Tolminu, je poslal 20 K mesto venca na krsto svojega bratranca Josipa Urbančiča. Družina Pavliček v Tolminu je poslala 15 K mesto venca na krsto svojega nečaka oziroma bratranca Jos. Urbančiča. Dr. Fr. Dorčičeva rodbina v Gorici je izročila 5 K namesto venca na krsto istega pokojnika. Gospa Gabriela Gorjupova, učiteljeva soproga v Avčadi, 3 K. Rud. Makarovič v Splitu je poslal 10 K, ker so vdobili lepega in krepkega fantiča. Za nezavžiti golaš 1 K. Na račun mesečnine je prišlo 17'60 K. — Prijatelji mladine, posnemajte darovalce in spominjajte se pri veseljih in žalostnih dogodkih tudi »Dijaške kuhinje v Gorici«!

Jutri vaja z vojaškim orkestrom v Trg. domu! — »Goriška slov. mladina«.

Imenovanje na srednjih Solah. — Ravnatelj druge gimnazije v Ljubljani Bezjak je imenovan za ravnatelja gimnazije v Gorici; podeljen mu je zajedno naslov vladnega svetnika. Sedanji ravnatelj »kajšnje gimnazije dr. Tomišek je imenovan za ravnatelja gimnazije v Mariboru. — R. Cerquenik, suplent na tukajšnji gimnaziji, je imenovan za učitelja v Gradišču ob Soči.

Za župana na Vogrskem je izvoljen Fran Beltram; župan, podžupani, izvemši jednega, so pristaši napredne stranke. Živel!

Vrlenu možu v spomin! — Iz Bilj: Nepričakovana, nezaželjena je prišla novica med nas: Umr! je Urbančič, naš učitelj, naš prijatelj, naš brat! Vsa srca je prevzela bolelost, vseh oči so se zasolžile, ker njegova smrt je zadela vse v srce. Bil je ljubljen in spoštovan, bil je naš brat, ki nas je zapustil. Mirno mu je teklo življenje med nami, čislan je bil kot vzgojitelj mladine, ki jo je iz srca ljubil in z vnmom deloval za njo. Dober in vesten občinski tajnik se je trudil za blagor občine, pomagal z besedo in dejanjem vsem, ki so iskali pri njem pomoči. Bil je mož zdravih, naprednih načel, ki jih ni nikdar zatajil in zvest boritelj za pravice svojega stanu. Podpiral je domača društva, nekdanjo Podružnico Narodne delavske organizacije in Sokola, ki mu je bil od začetka vnet član in podpornik. Zato je bilo tudi slovo lepo in spremstvo k zadnjemu počitku sijajno. Cela vas s starešinstvom na čelu, njegovi tovariši in prijatelji, vse je prihitelo, da ga pozdravi poslednjikrat. Šolska deca je plakala za njim kakor za svojim očetom, Sokol mu je bil žalosten spremiljevalec na zadnji poti, vsa tuga in bol navzočih je izzvenela v otožnih zvokih nagrobnice.

Bodi pozdravljen brat, udani in zvesti prijatelj, bodi pozdravljen dobrotnik, vzgojitelj, nad tvojo gomilo plakajo prijatelji in znanci, ki si jih tako zgodaj zapustil. —

Izpite usposobljenosti za obče ljudske šole so napravili pred c. kr. izpraševalno komisijo v Gorici sledeči g. učitelji: Za slovenski in nemški učni jezik: Dobnik Leo; Jakopec Franjo; Ribičič Josip in Šušterčič Viljem. — Za slovenski učni jezik: Bukovec Vekoslav; Černigoj Vekoslav; Doljak Valentin; Faganelj Cvetko; Ferlu-

ga Ferdinand; Furlani Vladimir; Gobec Rudolf; Hudé Dragotin; Kalan Maks; Katnik Valentin; Lenarčič N.; Likar Franc; Mavrič Franjo; Pavletič Franjo; Podgornik Miroslav; Poljšak Vekoslav; Pucelj Vekoslav; Rusjan Ambrož; Sosič Viktor; Stepančič Janko; Širok Dragotin; Trdan Stanko; Velikonja Josip in Vičič Stanko. Neusposobljeni so 4 učitelji.

Cesta od Avč čez Kal, Banjšiče, Bate do Grgarja se bo končno gradila. Delo je preračunjeno na 380.000 K; vlada bo prispevala s 70%. Deželni zbor je dovilil 76000 K v 5 obrokih. Cestna proga je dolga 23 km. Graditi se ima pridno letos in prihodnje leto. Podjetnik je g. Debenjak iz Kanala.

Za občinske poti na Krasu. — Kakor čujemo, je notranje ministerstvo dovolilo za občinske poti na Krasu 40.000 K in sicer za sežanski okraj 20.000, za komenski 20.000 K.

V Zdravščini je toliko Slovencev, da je tam slovenskih otrok za en razred. V Zdravščini treba slovenske šole!

Interpelacija na mestu. — Poslanec Mandič je interpeliral trgovinskega ministra radi jezikovne enakopravnosti glede napisov, oklicev, oglasov in tiskovin v poštnih in brzojavnih uradnih in Primorskem ter radi nameščenja jezikovno sposobnih uradnikov. — Glede napisov, tiskovin itd. ter glede sposobnih uradnikov treba res marsikaj popraviti. Pri pošti in brzojavu je vse polno neslovenskih uradnikov, pismonoš in slug. Glede napisov in tiskovin se tuintam greši kar na debelo. Zahtevamo popolno ravnopravnost. Interpelacija naj doseže svoj namen v polni meri. — V poštno službo naj vstopa več Slovencev!

Da se tukajšnji davčni uradi poslovenjajo, je zakričal »Corriere«, ko je odšel iz Gorice v Istro neki laški uradnik ter prišel na njegovo mesto Slovan. V resnici pa je v Gorici pri davčnih uradih preanal slovenskih uradnikov, preveč pa takih, ki ne znajo slovenski. Kdor pa ne zna slovenski, nima potrebne sposobnosti za službovanje v Gorici. Laške uradnike pošiljajo tuji na deželo med Slovence, in še take, ki ne znajo slovensko. To pač mora nehati! Nehati mora pa tudi laško uradovanje s Slovenci! Slovenske tiskovine zahtevamo, slovensko uradovanje in slovenske uradnike. — Naloga poslancev je, da se pobrigajo, da prenehajo sedanje razmere po davčnih uradih.

Zveza županov in podžupanov za goriški politični okraj in za slovenske občine gradiščanskega okraja. — Komaj se je rodila ta zveza, jo že napadajo klerikalni razdirači. Klerikalni ljudje, ki nosijo na jeziku vedno slogo in koristi občine, že razdirajo. Umevno je samo po sebi, da zveza ne bo nič politično barvana, marveč bo imela le lepo skupno nalogo: zastopati koristi občin. Vsak razsoden človek porече: to je prav, to je pametno. Ali ne tako klerikalci. Ti nočejo zveze, ti rujejo proti zvezi z lepo skupno nalogo; radi bi imeli le tako zvezo, kateri bi dala žegen dr. Gregorčič in dr. Pavlica. Klerikalno bi se morala pobarvati zveza županov, potem bi jo hvalili klerikalni listi; nepolitične zveze s skupnim dobrim delom ne marajo. Pa bo vendar uspešno delovala. Klerikalni generali so zopet enkrat zakričali: »Naj vse hudič vzame, kar ni popolnoma naše!« Ali hudič tega ne vzame pač pa njih, vsakega ob svojem času.

»Pubblico affollato, elegante ed intelligente«..... »Corriere« poroča o Ševčikovem koncertu, da se ga je udeležilo »Pubblico affollato, elegante ed intelligente«. Je res tako. Pretežno večino publike pa so tvorili — Slovenci. Če bi teh ne bilo, bi se bilo moralo reči, da je dvorana prazna. Lahov ni bilo skoro nič, niti 10. Publiko, »elegant ed intelligente« so torej tvorili Slovenci in Nemci. »Corriere« piše vendar enkrat pošteno. Menda ne bo več zmerjal Slovencev z »Attilloni« mi potomci?!

Volitve v sežanski okrajni šolski svet so bile 13. t. m. Izvoljeni so sami naprednjaki. Jezuitski »Novi Čas« piha radi tega kot gad pa pravi: »Boste še plačevali, kraški kmetje, šolske doklade.« — Če bi bili izvoljeni sami klerikalci, bi doklade seveda takoj jutri odpadle.

»Novi Čas« naj pove, da so šolske doklade tako visoke zategadel, ker je Gregorčičeva zveza s Pajerjem snedla deželni šolski zalog.

Poroka. — V četrtek se je poročila g. ična Natalija Prinčič z gosp. Hermenegildom Jakoncic, c. kr. asistentom pri gozdnem uradu v Gorici. Pri svatbi se je nabralo K 15'— za šolo na Blanči. Živela!

Slovenščina in francoščina na laški gimnaziji. — Laški profesorji so popražali laške stariše, kateri moderen jezik naj se učijo njihovi učenci od III. razreda dalje na tuk. gimnaziji. Priporočali so slovenščino namesto francoščine, češ, da jim je slovenščina nujno potrebna. Stariši so se odločili za predlog, naj bosta slovenščina in francoščina oblikovna učna predmeta; določijo pa stariši, kateri jezik naj se učijo otroci. — »Piccolo« je radi tega ves iz sebe.

Porotnikov iz Gorice za bližnje porotno zasedanje je izmed 36 ravno 21; rednih 13, nadomestnih 8. Ti ne dobijo nobene odškodnine. Med njimi so večina laški trgovci. Za veliki tržni dan sv. Andreja sedeti na porotniški klopi jim ne bo preveč po volji. — Slovencev je med porotniki to pot tako malo, da se niti ne da sestaviti čista slovenska porotna klop! Kako to?

Slovenske služkinje je podil iz Gorice na nekem sestanku, ki ga je sklical Bombig, dež. svetnik Pettarin. Zahteval je mož, da morajo služiti v Gorici samo furlanske služkinje. Uhožec! Zaman vse trud. Drugega ne rečemo.

Goriški magistrat in slovenske služkinje. — Goriški magistrat si je kar naenkrat začel lastiti pravico zraščevanja sporov med gospodarji in služkinjami. Poklican je bil radi tega na magistrat te dni neki častnik, ki je odklonil magistratovo usiljevanje. To reč ima sedaj namestništvo v rokah, ki razsodi gotovo tako, da ostane kot prej, da bo sporne stvari med gospodarji in služkinjami reševala policija na glavarstvu in ne magistrat, ki hoče odpraviti slov. služkinje iz Gorice.

Gospod nadučitelj Vodopivec iz Kamenj nam piše, da on ni rekel »Soča« laže« tako, kakor je to sporočil znani lažnik izpod Montove strehe v Gorici lažnivemu »Slovenca«. G. Vodopivec je nekdo nadlegoval in trdil, da se je učiteljstvo pri konferenci v Gorici smejalo verskemu prepričanju Baliča ter da je bilo tako pisano v »Soči«. G. Vodopivec pa je rekel, da če je tako pisano, »Soča« laže. Ker pa ni tako pisano, »Soča« nič ne laže, ampak »Slovenec« je bil spet enkrat nalagan in jezuitski »laufburš« v Gorici se je predzrnil za lažjo očrtni nadučitelja. Očrnil pa ga je le v »Slovenca«, v »Novem Času« si že ni upal, ker ve, da »Novi Čas« bodo brali po Vipavskem, »Slovenca« pa ne! Calumniare audacter! — Klerikalni lažniki bodo še kiuto tepeni za svoje falotarije.

Razpis štipendija. — Začenši s 1. semestrom šolskega leta 1911/12 se podeli politelnični erarni štipendij v letnem znesku 420 kron.

K uživanju tega štipendija so poklicani oni dijaki iz Istre ali poknežene grofije Goriško-Gradiščanske, kateri obiskujejo tehnike na Dunaju, v Gradcu, Pragi in Brnu in kateri se pismeno zavežejo, da hočejo svoječasno uporabljati na imenovanih visokih solah pridobljeno znanje v svoji domovini.

Prosilci za to ustanovo morajo podati dotične prošnje c. kr. namestništvu v Trstu do 30. novembra 1911 priloživši istim krstni list, spričevalo o stavljenju koz in o vboznosti, šolski spričevali zadnjih dveh semestrov in omenjeno zavezno pismo (revers) kakor tudi izjavo predpostavljenega rektorata, da je dotični vreden uživati kakoršno si bodi ustanovo. Od c. kr. namestništva.

Aviatik Widmer ostane še nekaj časa v Gorici ter bo vzletal na Velikih Rojcah. Prične v torek.

Ob »nespodobne podobe« se je zopet enkrat spodtaknil izpriječec v »Prismojencu«. V izložbe Gabrščekovih trgovin hodi gledat in če vidi kako razglednico, ki bi se dala porabiti za gonjo proti slovenskemu trgovcu, pa napraska v »Prismojencu« mestno novico o.... nespo-dobnih podobah. Ko je pred leti imel klerikalni trgovec v svoji izložbi res nespo-dobne podobe, je isti grajač molčal. Nespo-doben in izprijen pa je le pišač v »Prismojencu«. Hinavec trdi, da se mladina silno pohujšuje s tem. Pohujševati jo pa hoče le on, ker opozarja, da je to in to pohujšljivo, česar mladina niti ne vidi za pohujšljivo. Radi lepšega je prišaknil h

Gabrščeku še Wehrleta in Paternolija. — Mi svetujemo »Prismojencu«, naj rajši odpravi pohujševanje mladine iz spovednic mesto da se spodtika nad podobami po izložbah. Pregnati pohujševanje iz spovednic — to bo zaslužno delo! Tje se obrnite, nedolžniki okoli »Prismojencu«!

Drug odgovor, ravno tako šemast kot prvi, je priobčil včerajšnji »Novi Čas« gledé znanih člankov »Iz osrednjega semenišča«. Tako ropotanje, jeza in pihanje je bilo po semenišču — »Novi Čas« pa pravi, da je bila »Soča« blamirana. Kaj bo blamirana, ko je pa priobčila samo golo resnico ter razkrila javnosti, kako se postopa s slov. teologi v osrednjem semenišču pod režimom dveh zagriženih Lahov Castelliza in Zecchinija. Če bi bil »Novi Čas« pošten slov. list, bi bil rekel, da ima »Soča« prav, da mora nehati preganjanje slov. teologov ter da se jim ima dati nazaj slov. molitve. Ali ker je šemast, se brani jezuitsko in ker drugega ne ve, reče, da je »Soča« blamirana. Rečem ti, da mi ne porečeš. »Novi Čas« naj vzame vnovič na znanje, da so članki »Iz osrednjega semenišča« dobili mnogo priznanja in pohvale med slov. duhovščino. Dosti.

Luka od Rebka. — Priobčili smo v tork dopis z Vipavskega, ki je poročal o klerikalnem shodu pri Rebku. Tam je povedano, da se je nekdo predstavil nekemu Velikozabelju za doktorja, dasi ni doktor. Mi ne vemo, koga je mislil dopisnik z Lukotom, ali »Prismojencu« pravi, da bi bil tišči Luka g. Lukežič iz Sovodenj, Gregorčičev faktor, ki pa niti pri Rebku ni bil. Da g. Lukežič ni doktor, vemo, in verjamemo celo to, da nima navade, predstavljati se za doktorja. Če pa je mislil »Prismojencu« napraviti malo reklame g. Lukežiču, ki pridno pohtaja shode, s tem, da pravi, da je on zadet z onim dopisom, se pa jako moti. Le potlačil ga je in blamiral. Iz onega dopisa ni razvidno, da se misli na g. Lukežiča, ali »Prismojencu« bobna sedaj v svet, da je mišljen g. Lukežič ter da bi se bil on predstavil za doktorja. Slabo uslugo mu dela »Prismojencu«. Če bi bil molčal, bi bilo bolj pametno!

Na železniški progi so našli razkosanega železniškega delavca Iv. Grželja iz Gorenj. Kolesa so mu šla čez trebuh. Morda se je zgodil napad. 5 osumljencev je v zaporih v Sežani.

Klerikalci in ples. — Iz Štjaške občine: Minilo spomlad dne 18. junija so priredili nekateri tukajšnji mladeniči sicer naprednega mišljenja, ples. Grozno je grmelo v cerkvi in izven cerkve, vse je popraševalo, da kdo prireja ta ples. In kaj je še rekel med drugim g. nunc, da katere matere bodo tako nekrščanske, da puste svoje hčere na ta ples. Sedaj pa je nedeljo za nedeljo ples v sosednih vaseh Štjaka, seveda na klerikalni podlagi, pa ni nobene grmenja. Mladeniči, le na klerikalno, pa vam bo vse dovoljeno! Občinar.

»Görzer Zeitung«. — Nemški list »Görzer Zeitung« je bil napovedan za začetek t. m. pa ga ni bilo in ga ne bo. Premislili so si zadnji čas; pravijo, da ni denarja. Za liste pa treba novcev, če hočejo izhajati.

Lenassijeve ribe. — Trije Solkanci, Fr. Brezigar, Jos. Bregant in Štefan Komel so lovili ribe tam, kjer ima pravico do ribjelova le Odon Lenassi. Kaznovana sta dva na 48, jeden na 24 ur zapora.

Odprti lekarni. — Jutri popoldne hosta odprti v Gorici lekarni Liberi-Pontoni. V teh dveh lekarnah bo tudi ponočna služba v času od 19. do 26. t. m.

Izpred sodnije. — Advokat Lanza iz Benetk je bil prišel meseca avgusta v Gorico po opravkih. Takrat je trdil, da je dal svojo »borzo« spraviti knjigotrcu Wokulatu na Korsu ter da je v njej 34000 lir. Pa toliko lir ni bilo v njej in Wokulat ni vedel nič o Lanzi in njegovi »borzi«. Ker je pa Lanza prisegel pred sodnijo, je bil Wokulat obsojen na 10 K globe, da je neopravičeno pridržal Lanzovo »borzo«, katero je bil dobil nazaj iz pisarne dr. Pavletiča. Razprava v drugi inštanci je bila danes in je bil Wokulat oproščen. Sedaj pa zasluži Lanza pošteno kazen!

Podoba s Sv. Gore. — Iz Gorice: »V laških listih je bilo zopet nekaj rezke polemike zastran podobe M. B. na Sv. Gori. »Eco« je bila ponovna poprašana, katera obeli podob je izvirna in katero obnovijo; toda »Eco« molči, kajti — zdi se

nam — z vsako besedo bi se zapletla le v nove zadrege. — Čudno je, zakaj »Eco« nič pravega ne odgovori? Ali morda zato, ker sta obe podobi na Sv. Gori — ponarejeni? Bodi kakorkoli, prav bi bilo, da pride resnica na dan.

Listnica uredništva: Og. dopisnikom: Radi pomanjkanja prostora smo morali odložiti marsikaj za prihodnje številke.

Postranski zaslužek (eventuelno stalno) dobi zanesljiva oseba pri nekem tukajšnjem društvu.

Ponudbe je nasloviti na upravništvo lista pod šifro »Revizija«.

Sokolski vestnik.

Za Sokola v Prvačini daruje 20 K neimenovan mesto nagrobnega venca pokojnemu Josipu Žnidarčiču na Gradišču.

Sokol v Podgori se pristrčno zahvaljuje za dar 63 K, nabranih na banketu ob priliki proslave 40 letnice našega g. župana. — Živel!

Sokolu na Dobrovem so darovali: blagorodni g. Miroslav Muha c. k. sodnik, Pulj 5 K; g. Anton Simčič, c. kr. redar Pulj 2 K. Hvala iz srca! Upamo, da najde naša prošnja tudi pri naših briskih rodoljubih odmev in da ne bode naš glas glas vpijočega v puščavi! Na zdar! Odbor.

Žveza narodnih društev.

Tamburaško in pevsko društvo v Renčah priredi v nedeljo dne 26. novembra t. l. tombolo na javnem trgu v Renčah. Dobitki: prva činkvina 100 kron, druga činkvina 100 kron, tombola 250 kron. Začetek ob 3. uri pop. Srečke po 40 vin. Po tomboli se vrši ples v dvorani g. R. Žnidarčič-a.

Trgovsko-obrtne in gospodarske vesti.

Sprememba Špedicijskega in komisijarskega društva »Balkan« v Trstu v delniško družbo. — C. kr. namestništvo v Trstu je dovolilo, da se napravijo pripravljalni koraki za spremembo imenovanega društva v delniško družbo s kapitalom K 500.000.

Kakor se nam poroča, je že cela delniška glavica pokrita in v gotovini vplačana in se vodi posel »Balkan-a« že od 1. julija t. l. na račun delniške družbe.

Posel »Balkan-a« se je v zadnjem času jako lepo razvil, glasom bilance je znašal skupni promet v preteklem letu več kot dvajset milijonov kron. »Balkan« ima svojo podružnico v Ljubljani, katera je postala s prevzetjem tvrdke Škerl prvi spediter na ljubljanskem trgu.

Centrala »Balkan« ima svoje pisarne v Trstu, Riva Grumula 14., ima več pripravilnih suhih skladišč v mestu in prosti luki in uživa splošno zaupanje.

O razvoju »Balkana«-a priča tudi to, da zaposluje danes že 32 uradnikov. Priporočamo to podjetje najbolje interesiranim krogom.

Politični pr. gled.

Poslanska zbornica. — Krekov govor priobčujemo na drugem mestu.

Govoril je v seji 16. t. m. tudi voditelj poljedelskega ministerstva Zaleski. Ta je najprej opozarjal na vladno izjavo glede zboljšanja živinoreje. Štetje živine je pokazalo v Avstriji l. 1910 za 351.000 glav manj goveje živine, kakor prej, število prašičev pa se je pomnožilo za 1.749.000 glav. Izkazi dunajskega živinskega semnja pričajo, da je l. 1901 tehtal vol povprek 543 kg, letos pa tehtal povprek 590. Kvaliteta se je torej zboljšala za 6%. Na leto se torej na teži pridobi 250.000 meterskih stotov. Tudi prašiči so za en milijon meterskih c. lov žive vage težji. Če je v Galiciji, ki je glavno dobavališče živine, število goved nazadovalo, se je pa goved zboljšal za 10%. L. 1900 je prišlo povprek na človeka 129,5 kilogr., l. 1910 pa le 123 kg mesa; nazadovanje znaša torej 6,5 kg. Minister je razpravljal o korakih, ki jih je vlada storila, da bi se manj telet klalo, da bi se pospešila prašičjereja, kakor tudi o arovizaciji mest z mesom. Branil je tudi vlado, češ, kako bi jo sodili, če bi prevrnila sedanje gospodarsko razmerje z Ogrsko in provzročila posledice, ki bi znale biti usodepolne za industrijo, ki je pod-

laga eksistenci delavskih slojev. Minister je končal s tem, da je obžaloval draginjski boj, ki bo poostiril nasprotja med kmeti in mestjani. Ali je kmet na boljsem, kakor tovarniški delavec? je vprašal minister in odgovoril: Oba sta potrebna varstva in naša naloga je, da združimo vse sile, da se povzdigne produktivna moč na blagor države in prebivalstva.

Ko je govoril še češki radikalec Slavíček, je bila razprava prekinjena.

V finančnem odseku je bil odklonjen Concijev predlog, naj pride predlog o italijanski pravni fakulteti pred proračunskim provizorijem na razpravo. Ta sklep je bil storjen s 26 proti 20 glasom.

Uradniško vprašanje. — Uradniki zahtevajo takojšnjo ureditev uradniških razmer; vlada pa obljublja provizorij, zboljšanje naredbenim potom, definitivno rešitev pa prihodnje leto. Seja centralne zveze uradnikov o tej stvari je danes.

Vojna med Turčijo in Italijo.

Okoli Tokre.

Italijanske bojne ladje so priplule 15. t. m. pred Tokro, to je severovzhodno od Bengazija. Italijanske ladje so obstreljevale turško vojašnico. Turki se ne udajo. Upajo, da zabranijo Italijanom izkrcanje. — Turki so povsodi dobro pripravljene in na mestu proti Italijanom.

Bombe iz zrakoplovov

niso Turkom nič kaj všeč. Zato pa je Visoka Porta vložila protest proti metanju bomb iz italijanskih zrakoplovov na »mimo tripoliško prebivalstvo«.

Izgredi proti Italijanom.

Iz Carigrada poročajo, da so se vršili v vilajetu Ajdin, Jaffa in pri francoskem samostanu Ramlé blizu Jeruzalema veliki izgredi proti Italijanom.

Caneva,

vrhni poveljnik v Tripolitani, je rojen v laškem Vidmu. Tam se je osnoval odbor, ki ima nalogo, uzidati Canevi v rojstno hišo spominsko ploščo.

Malo prezgodaj! Ali bi ne bilo pametneje počakati, kako konča vojna?

Nekatera poročila trdijo, da je Canevi precej tesno pri srcu v Tripolisu ter da se nahaja vedno na varnem nekako skrit?!

Razna poročila.

Blizu Krete so videli oddelek italijanskega brodograja. — Trgovina z orientom pojenjuje, kar je opaziti zlasti v beneškem pristanišču, kjer je nehal živahni promet. — V Tripolisu razsaja kolera nenavadno hudo. V treh lazaretih je bilo te dni 200 bolnikov. — Pri Tobruku in Derni so bili mali spopadi. —

Pripovedujejo, da je neki Arabec snedel kos mesa nekega italijanskega vojaka. Aretiral ga je karabinjer. Arabca so gotovo ustrelili. — Čuje se, da hočejo Italijani oazo pred Tripolisom požgati, če ne prenehajo sovražnosti. Prodiranje ne napreduje.

Zadnje vesti.

V Tripolisu je sedaj 78000 vojakov. V kratkem jih bo 100.000. — Situacija nespremenjena. — Italijanska mornarica je v Egejskem morju ter čaka povelja, ali oditi domov ali začeti z operacijami. — Bajezano med Rimom in Carigradom pogajanja za konec vojne! Tako sodijo italijanska poročila.

Razne vesti.

Akad. teh. društvo »Triglav« v Gradcu. — Na l. rednem občnem zboru, dne 11. t. m. za zimski tečaj 1911/12 mo-voizvoljeni odbor se je sestavil sledeče: predsednik: cand. med. Josip Majcen, podpredsednik: cand. med. Franjo Stamoj, tajnik: stud. phil. Pavel Strmšek, blagajnik: stud. med. Vilko Marin, knjižničar: stud. iur. Milan Štamcar, gospodar: stud. iur. Anton Gruber, odb. namestnik: cand. geod. Franjo Šmid, revizorja: cand. iur. Josip Šmid, cand. med. Vladimir Vrečko.

Dunajsko delavstvo proti vojni. — Na Dunaju se je vršilo veliko protestno zborovanje soc. demokratov proti vojni. Re-

solucija se izreka zoper vojne hulskarije oboroževanje in grozodejstva.

Stavka prevoznikov v Trstu traje dalje. Občuti se močno, ker zaostaja blago. Stavkujočih je okoli 470. Bajezano pa štrajk danes preneha.

Ponarejalec denarja. — V Trstu so prijeli nekega 19 letnega Franca Hvala iz Gorice, ker je nikeliral komade 2 v in jih hotel razpečati za 20 vinarski komad. Pa so ga hitro dobili.

Lakota v azijski Rusiji. — V 16 pokrajinah vlada velika lakota. V pokrajini Samari prodajajo konje po 20 K, krave po 25 K. V nekaterih pokrajinah razsaja legar. Samomori se množe.

Ponesrečen aviatik. — Iz Berolina poročajo, da je padel aviatik Piečkar z višine kakih 25 m ter obležal mrtev.

Skale so padle na železniški tir pred Josefbergtunelom, kakor poročajo iz Merana, tik pred odhodom vlaka iz timela. Vlakovodja je pravočasno ustavil vlak, tako da ni bilo v vlaku nobene nesreče.

1700 km v zrakoplovu. — V Alt-sankemu se je spustil v nedeljo na zemljo francoski zrakoplov »Picardie« z zrakoploveci Rumpelmayer in Biendime. Balon se je vzdignil v Compiègne ter plul proti Petrogradu v višini 1600 m. Preplul je pot 1700 km v 6 $\frac{1}{2}$ uri.

Blazno dejanje nesrečnega ljubimca. — V rodbini sekijskega načelnika dr. vit. Holzknichta na Dunaju se je 16. t. m. završila krvava rodbinska tragedija. Domači učitelj sodni praktikant doktor Matkovič, ki se je brezuspešno potegoval za roko hčerke Marije, je vdrl v stanovanje, ustrelil iz revolverja na 21 letnega sina Roberta, na 17 letnega Jurija in na 24 letno Marijo. Juri in Marija sta bila na licu mesta mrtva, Robert pa je težko ranjen. Morilec je nato usmrtil še samega sebe.

Mlad plemič goljuf in tat. — Na Dunaju so zaprli 22 letnega dijaka Stanislava viteza pl. Lamnicza, ki je pod napačnim plemiškim naslovom ogoljufal 30 dunajskih tvrdk za 10.000 K vrednosti, svoji gospodinjji pa pokradel bisere in druge stvari, vredne nad 5000 kron.

Pridobitne in gospodarske zadruga.

(Konec.)

Ker član načelstva in likvidatorji, ki so tudi sami prizadeti, navadno ne pospešujejo izvršitve tega postopanja, se izroči upravitelju konkurzne mase, Načrt dovoljuje, da se v pravih določi obveza članov, da vplačane, ali vsled izgub za pokritje primanjkljaja odpisane deleže doplačajo do trikratnega zneska.

Preprečiti se hoče predčasni polom zadrug, ki imajo za daljni obstanek še dovolj moči v sebi. Vzrok poloma zadrug je bil večkrat to, da je vse poslovanje bilo v rokah samo enega nesposobnega ali nezanesljivega člana načelstva. Načrt predpisuje, da morata obvezne izjave podpisati vselej najmanj dva člana načelstva. Vsaka zadruga mora imeti svoje nadzorstvo. Revizijski organi bodo imeli večjo moč, kakor sedaj. Imenik ali register članov je voditi tudi pri sodišču, v čigar delokrog spada zadrugi register. Posledica temu bode, za zaveza zadrugnikov toliko časa ne more popolnoma ugasniti, dokler je še v tem imeniku vpisan kot član.

Premišljeni prestopki zakonitega ali statutarnega delokroga se kaznuje kot pregrešek.

Kreditnim zadrugam (posojilnicam) so prepovedane gotove kupčije in posli, ki se ne strinjajo z njihovo nalogo. Prepovedan jim je obrat industrijalnih podjetij, izvzemši začasno, ako se je dobilo brezplačno ali pa moralo prevzeti, da se prepreči zadrugi preteča izguba. Isto velja glede pridobitev zemljišč, ako se rabijo za lastni poslovni obrat. Prepovedan je nakup in prodaja efektov, ki so podvrženi kurzu, borzne špekulacije itd.

Pri dovoljevanju kredita se morajo omejiti na lastne člane. Za obstoječe zadruge veljajo posebni prehodni predpisi.

Hranilne vloge smejo sprejemati samo kreditne zadruge tudi od nčlanov. Morajo pa biti v gotovem razmerju z lastnim premoženjem zadruga. Vse kreditne zadruge morajo imeti razpoložnega

denarja vsaj eno četrtinko vseh vlog. Dokler se ne doseže to razmerje, se ne smejo sprejemati daljne vloge.

Konsumna društva smejo prodajati blago samo članom; nečlanom samo tedaj in tudi ne na drobno, ako proti nevarnosti, da se blago izpridi, in ako se s tem preprečijo izgube. — Prestopke kaznujejo obrtna oblastva. Ustanovitev podružnic je konsumnim društvom sploh prepovedana. Da prično konsumna društva poslovati, je potrebno, da pristopi v krajih z nad 20.000 prebivalci vsaj 200, v drugih krajih pa vsaj 50 članov. Obratovališče (Betriebsstätte) mora biti v bližini društvenega sedeža.

Finančno ministerstvo bo imelo pravico, ako to zahtevajo važni oziri splošne denarne in kreditne politike, zahtevati natančnega pojasnila o premoženjskem stanju in o poslovanju kreditnih zadrug in v slučaju, da se pokažejo velike nepravilnosti, predlagati, da se odstavijo člani načelstva.

Večjim skupinam zadrug se tudi zagotavljajo pravice manjšin. Vobče bo revizija zadrug strožja, da se odpravijo nevarnosti neracionalnega poslovanja.

Poseben načrt zakona določa predpise za ustanovitev centralnega kreditnega zavoda za zadruge, s katerim se zadrugnim zvezam omogoči bančni kredit in olajša asanacija posameznih zadrug. Ustanovi se centralni zavod, kateri hode zadrugne zveze, katere pristopijo, trgovsko nadzoroval. Splošni kreditni zavod bode imel pravico zadrugnikom in zadrugam dajati posojila in kredit. Izdajale se bodo bančne zadolžnice, sprejemale vloge, eskomptirale menice in čeki itd. Država vložiti stalno pri zavodu 6 milijonov kron, katera vloga se ne more odpovedati, a se obrestuje po 4%, v kolikor dopuščajo dohodki.

Z ustanovitvijo takega centralnega kreditnega zavoda hoče vlada rešiti in prepirati omajani kredit zadrug in olajševati asanacije.

V ilustracijo tega, kako daleč so zahtevale nekatere zadruge, omenjamo, da je Centralna banka čeških hranilnic za asanaško akcijo Raiffeisovih posojilnic v Bukovini kreditirala devetnajst milijonov kron! Od tega je šlo samo za lesne kupčije 8 milijonov kron. Leta 1909, smo imeli vseh zadrug v Avstriji 15.615, samo kreditnih zadrug je sedaj do 11.000, pri katerih je bilo že leta 1908, izkazanih vlog nad 2200 milijonov kron.

Reforma je tedaj nujno potrebna in le želeti je, da se označene vladne predloge čimpreje vzamejo v pretres in postanejo zakon.

V. r.

ZAHVALA.

Za mnogobrojno tolažbo polno sočutja ob prebriski izgubi našega iskreno ljubljenega soproga in očeta, gosp.

Jožefa Žnidarčiča,

posestnika na Gradišču

izrekamo pristrčno zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za njihovo tolažbo in mnogostevilno spremstvo k vojnemu požitku.

Posebno se zahvaljujemo pred. g. št. pl. Posareliju, g. J. Rojcu ter slavnemu tolovadnemu društvu »Sokol« z Gradišča in Prvačine za udeležbo pri pogrebu.

Bog povrni vsem stotero!

GRADIŠČE, 15. novembra 1911.

Rodbina Žnidarčič.

Dvonadstropna hiša se proda

v sredini mesta Idrije, na prometnem kraju. V njej se nahaja že nad 30 let gostilna. — Hiša je jako pripravna za trgovino ali vinsko kupčijo na debelo, ker ima prostorno klet. Cena 25 000 K. Naslov pové naše upravništvo.

Nanut & Bregant

avtorizovana stavbena tvrdka

v Gorici

ulica Adelaide Ristori številka 5

se priporočata p. n. občinstvu za vsa stavbena dela. Izdelujeta vsakovrstne načrte, proračune in kolavdacije po najnižjih cenah.

Advokat

Dr. Ant. Dermota

naznanja,

da ima svojo pisarno

v Gorici,

via Tre Rè št. 8. I. nadstropje.

Hiša na prodaj.

V Mirnu je na prodaj hiša z dvoriščem živinskim hlevom, vrtom in podzemeljsko kletjo. V pritličju hiše je velika soba in tri sobice, v prvem nadstropju tri sobe in velika žitnica. Hiša se nahaja v središču občine blizu javne teltnike A. Drufovka, in je pripravna za vsako obrt ali trgovino. Kdor želi ogledati si tudi notranje prostore hiše, naj se oglasi — če mogoče ob nedeljah — pri g. J. Brunatu v Mirnu tik pokopališča.

Emulzija trskinega (štokfižovega) olja

dietetičen pripomoček izvrstnega okusa, jako priporočljivo za slabotne osebe, rakitične, skrofulozne in v rasti zaostale otroke.

1 steklenica stane K 1.50.

VAŽNO: Emulzijo se pripravlja vsak teden svežo iz pristnega in svežega trskinega olja.

Pristno trskino olje ravno kar dospelo

1 steklenica K 1.—

Trskino železnato olje

1 steklenica K 1.20.

Zgorajnavedeno prodaja in pripravlja z največjo skrbnostjo:

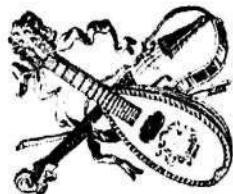
Nova lekarna pri ljudskem vrtu

Gorica, Corso Giuseppe Verdi 13.

1 Coupon samo K 13.50 imit. angl. sukno.

Naročite takoj!

Pouk na klavirju, na mandolinu in goslih daje gospa Via Rafut št. 65, I.

Senzacijonelna prilika!

Imit. angleško blago za lepe kostume.

Uljudno naznanjava, da sva prevzela od velike brnske tovarne prodajo imit. angleškega blaga ter oddajava

za 1 kompletno obleko dovolj blaga za samo

kron 13.50

z lepim baržunastim ali pa svilenim okraskom v novomodnih barvah.

Ker je blago res krasno in čudovito po ceni, priporočava, da si nabavite takoj 1 coupon, ki zadostuje za kompletno obleko z okraski vred samo za

K 13.50.

Da je blago res dobro in lepo služiti v dokaz, da vzameva vsaki čas neugajajoče nazaj ter vrneva denar ali pa drugo blago.

Razpošiljateljska tvrdka

Pregrad & Černetič

Gorica — Trgovski dom

Naznanilo.

Usojam si uljudno naznaniti slav. občinstvu, da sem otvoril

na Solkanski cesti v hiši g. Frpiņa

ново mesnico.

Priporočam se slav. občinstvu za obilen obisk

Franc Slamič, mesar.

Prodajam

pod garancijo po poštnem povzetju govoreče papige od 50 K naprej Prave harcer-kanarčke par od kron 15, 20 do 26.

Kupujem tudi vsakovrstne pičice. — Ivan Šiha, Dunaj 1. Kölnerhofgasse 2.

Stev. 1292.

Objava.

Potom zniževalne dražbe odda se zgradba obč. vodnjaka v dav. občini Dol, dne 3. decembra t. l. od 4. do 5. ure popoldne.

Izklicna cena je:

1. Za zidarsko delo . . . K 4539.21
2. „ klesarsko delo . . . „ 270.60
3. „ ključavničarsko delo „ 1313.10
4. „ kopanje . . . „ 1508.20

Načrti in proračuni so na ogled razpoloženi ob sredah, sobotah in nedeljah v občinskem uradu v Opatjemeslu.

Poučniki morajo vložiti še pred dražbo 20% jamstvo (kavejco).

Županstvo Opatjeselo

dne 15. novembra 1911.

Župan: Marušič.

Naznanjam, da sem otvorila

higijenično mlekarno

v Semeniški ulici št. 2 (hiša Drufovka).

Dobiva se zajamčeno pristno mleko ter vse mlečne izdelke kakor: sveže navadno in čajno maslo, kisló mleko, skuto sladko in kisló smetano ter pristni čebelnji med in jajca.

Na željo se pošilja tudi na dom. Zajutke in južine se servira v nalašč za to prirejenih lokalih.

Antonija Spinčič.

Naznanilo.

Slav. občinstvu uljudno naznanjam, da sem otvoril

v ulici Mattioli št. 19

posredovalno pisarno

za nakup in prodajo raznih vil, hiš, stavbišč in posredovalnico za stanovanja.

Bavil se bom tudi s preskrbo kredita za zidanje raznovrstnih stavb.

Slav. občinstvu se uljudno priporočam za mnogobrojen obisk z odličnim spoštovanjem

Janko Podmenik.

Bogata zaloga železa, pločevine, jekla, žebeljev, vijakov, vsakovrstnega kovanja za pohištvo in stavbe, vsakovrstnega orodja za kovače, ključavničarje, mizarje itd. — Straniščne naprave in vpeljave. — Strešna okna, — strešne lepenke, — traverse, cement, svinec in železne — cevi. —

Čvrtdka Konjedic & Zajec

trgovina z železjem v Gorici v hiši »Goriške ljudske posojilnice« (prej »Krojaška zadruga«).

Pumpe, žice in žične ograje. Razno kmetijsko orodje. Velika izbèr kuhinjske in hišne oprave kakor: pečij, šteditnikov itd. itd. — POSTREŽBA TOČNA IN DOMAČA. — Cene konkurenčne. — Prosimo, zahtevajte listke naše kontrolne blagajne. —

Corso G. Verdi 5

HEDŽET & KORITNIK - Gorica

Via Scuole 3

Dospele so zopet nove pošiljatve.

Lepa moderna volna in forstani za ženske obleke in perilo. — Planeta za bluze in srajce. — Angleško sukno in tirolski loden za moške obleke kakor tudi cele opreme (bala) za neveste (novice).

Cene vsemu blagu pripoznano nizke.

Krošnjariji dobè poseben popust!

BREZ

bahanja se lahko reče, da so pristni

PALMA

gumijevi

PODPETNIKI

najvažnejši del moderne higijene. Oni omogočajo tiho in lahko hojo, varujejo mišice in odgovarjajo v vsakem obziru največjim zahtevam. Ako nosimo palma, nimamo s tem

niti vinarja

več stroškov nasprotno, s tem prihranimo. Palma podpetniki so neprekosljivi, kdor ljubi svoje zdravje

koraka z moderno higijeno.

Varstvena znamka: „Sidro“
Liniment. Capsici comp.
 Nadomestek za

Anker-Pain-Expeller

Je povsod priznano kot najboljšo sredstvo proti prehlajenju itd. Za ceno 80 vin., K 1.40 in 2.— se dobi po vseh lekarnah. Pri nakupu tega, tako priljubljenega domačega zdravila, se je posluževati le originalnih steklenic v skakljah z našo varstveno znamko „sidro“, ker le tako je zagotovljeno, da je izdelek pravi.

Dr. RICHTERJEVA LEKARNA
 pri „zlatem lovu“ v Prag.
 isabethgasse št. 9. nova.
 Dnevno razpakiranje.

-- Lepoto in nežno polt --
 se pridobi, ako se uporablja

Aahensko termalno milo

najboljše sredstvo proti kožnim boleznim.

Pred uporabi
 aahenskega termalnega mila

Dobiva se pri tvrdki:
IVANČIČ & KURINČIČ
 Gorica, Gosposka ulica.

Lekarna Cristofoletti v Gorici na Travniku.

Trskino (štokfišovo) jetrno olje. Posebno sredstvo proti prsnim boleznim in splošni telesni slabosti. Izvirna steklenica tega olja naravno zmere barve po K 1.40, bele barve K 2. Trskino železato jetrno olje. Raba tega olja je posebno priporočljiva otrokom in dečkom, ki so nerovni in nežne narave.

Trskino jetrno olje se železnim jodcem. S tem oljem se ozdravijo v kratkem času z gotovostjo vse kostne bolezni, žlezni otoki, golše, malokrvnost itd. itd.

Cena ene steklenice je 1 krono 40 vinarjev.

OPOMBA. Olje bateroga naročam direktno iz Norvegije, prešete se vedno v mojem kem. laboratoriju, predno se napolnijo steklenice. Zato zamorem jamčiti svojim št. odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

Cristofolettijsva pljača iz kine in železa.

Najboljši pripomoček pri zdravljenju s trskim oljem.

Ena steklenica stane 1 krono 60 vinarjev.

Dobro krepilo za želodčno slabost

in za one, ki so se prehladili ali prenaželi ali si nakopali z zaužitjem slabih, za prebavo težkih, prevročih ali premrzlih jedi, neprijetnosti v želodcu, kakor katar, krče, bolečine napihnjenost itd.

je dr. Engel-nov „BALDRIANUM“.

„Baldrianum“ se izkaže pri takih neprijetnostih, dokler niso še razvite, kot dobro želodčno vino z izvrstnim vplivom in zabranjuje tudi slabe posledice, kakor nervoziteto, nespečnost, omotico, stisko itd.

Vselej njegovih sestavin, ki so samoško vino z motovilnicami kapljicami, malinovec in črešnjevce, vpliva „Baldrianum“ tudi pospešujoče pri zaprtju in zajedno krepilno na cel človeški organizem.

Dr. Engel-nov „BALDRIANUM“ ne vsebuje nikakih škodljivih sestavin ter ga lahko prenašajo slabotne osebe in otroci tudi pri daljšem uživanju. Najboljše je, če se mu zavzije zjutraj na tešče ali pa zvečer predno se gre spat eno čašico kakor za likerjo. Za otroke in slabotne osebe se razredči.

„BALDRIANUM“

z vročo vodo ter se mu pridene nekaj sladkorja.

Dr. Engel-nov „Baldrianum“

se dobiva v steklenicah po 3 in 4 K v vseh lekarnah, mirodilnicah in boljših prodajalnah jestvin Gorisko-Gradišanske.

V Gorici, Korminu, Gradišču, Romansu, Ajelu, Campolongo, R. ukah, Trzinu, Ajdovščini, Gor. Idriji, Tolminu, analu, Čedadu, Vidnu, Valmi, Cervianju, Ogleju itd. se dobi a v lekarnah.

Tudi pošiljajo goriške lekarno dr. Engel-nov „Baldrianum“ po izvirnih cenah v vse kraje Avstro-Ogrske.

Svariti se pred ponarejanjem!

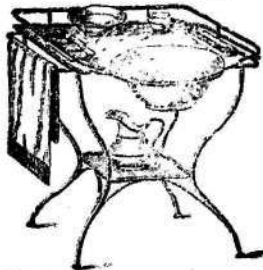
Zahtevajte izrecno

Dr. Engel-nov „Baldrianum“.

Nova trgovina z železnino

Pinter & Lenard

v Gorici v Raštelju št. 7.

Velika zaloga železa, cementa, kuhinjske posode, raznovrstnega orodja, za poljedelce, mizarje, kovače i. t. d. sesalk, klosetov, peči, stedičnikov in vseh v to stroko spadajočih predmetov.

Cene zmerne, postorežba solidna, prijazna in domača. Cenj občinstvu se toplo priporočata

Pinter & Lenard.

Pregrad & Cernetič Trgovski dom Gorica
Zaloga dnevnih novosti, modnega volnenega in perilnega blaga.

Podružnica

„Ljubljanske kreditne banke“

— se bavi z vsemi v bančno stroko spadajočimi posli. —
 Vloge na knjižice obrestuje po 4 $\frac{1}{2}$ %, vloge v tekočem računu po dogovoru.

v GORICI

— Delniška glavnica K 8.000.000. —

Centrala v Ljubljani.

— Rezervni zaklad K 800.000. —

PODRUŽNICE: Celovec, Gorica, Sarajevo, Split, Trst.

Jak. Šuligoj,

zalagatelj in uprav. c. kr. drž. železnic

v Gorici, Gosposka ulica

— št. 25 —

priporoča svojo veliko zalogo najkrajših in preciznih švicarskih ur z večletnim pisarnim jamstvom.

TRGOVINA Z ZLATOM IN SREBROM

staro zlato in srebro se zamenja. Vse po tovarniških cenah. Popravila se izvršujejo točno in natančno. Za vsako popravilo se jamči 1 leto.

Zobozdravniški in zobotehniški atelje

Dr. I. Eržen

GORICA

Jos. Verdi tekašče št. 37.

Umetne zobe, zlato zobno, je, zlato krome, zlato mostove, zobe na kaučukove plošče, uravnavanje krivo stoječih zob, Plomb. vsake vrste.

Ordinira v svojem ateljeju

od 9. ure dop. do 5. ure pop.

A. vd. Berini

Gorica, Šolska ulica št. 2.

velika zaloga

oljkinega olja

prve vrste

najboljših vrst iz Istr, Dalmacije, Melfette, Bari in Nice

s prodajo na drobno in debelo.

Prodaja na drobno: Kron —'96, 1'04, 1'12, 1'20, 1'28, 1'36, 1'44, 1'60, 1'80, 2'—, 2'40, za luči po 72 vin.

Na debelo cene ugodne.

Posilja poštnine prosto na dom. Posodo za pušča kupcu do popolne vporabe olja; po uporabi se spet zameni s polno.

Pravi vinski kis in navaden. Zaloga mila in sveč.

Cene zmerne.

— **Millioni ljudi** —

je odpravilo

Kašelji

hripavost, katar, zasliženost, krčni in oslovski kašelji s

Kaiserjevimi

— prsnimi karamelami —

z znamko 3 jelke.

6050 notarsko potrjenih priznanj od raznih zdravnikov in privatnikov, kateri jamčijo za dober uspeh.

Bomboni so jako lahko zaužitni in okusni.

Zavoječki so po 20 ali 40 vin., doze po 60 vin.

Dobiva se v lekarnah pri G. Cristofoletti, c. kr. dvorni dobavitelj. L. Glubich, C. B. Pontoni, Ruggiero Klum, A. de Girone, v mirodilnici A. Mazzoli, v lekarnah: Jurij Hus v Vipavi, L. Kurschen in Ajelu in Maš. Kzower v Ajdovščini.